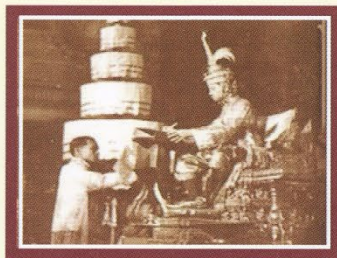

วุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณา

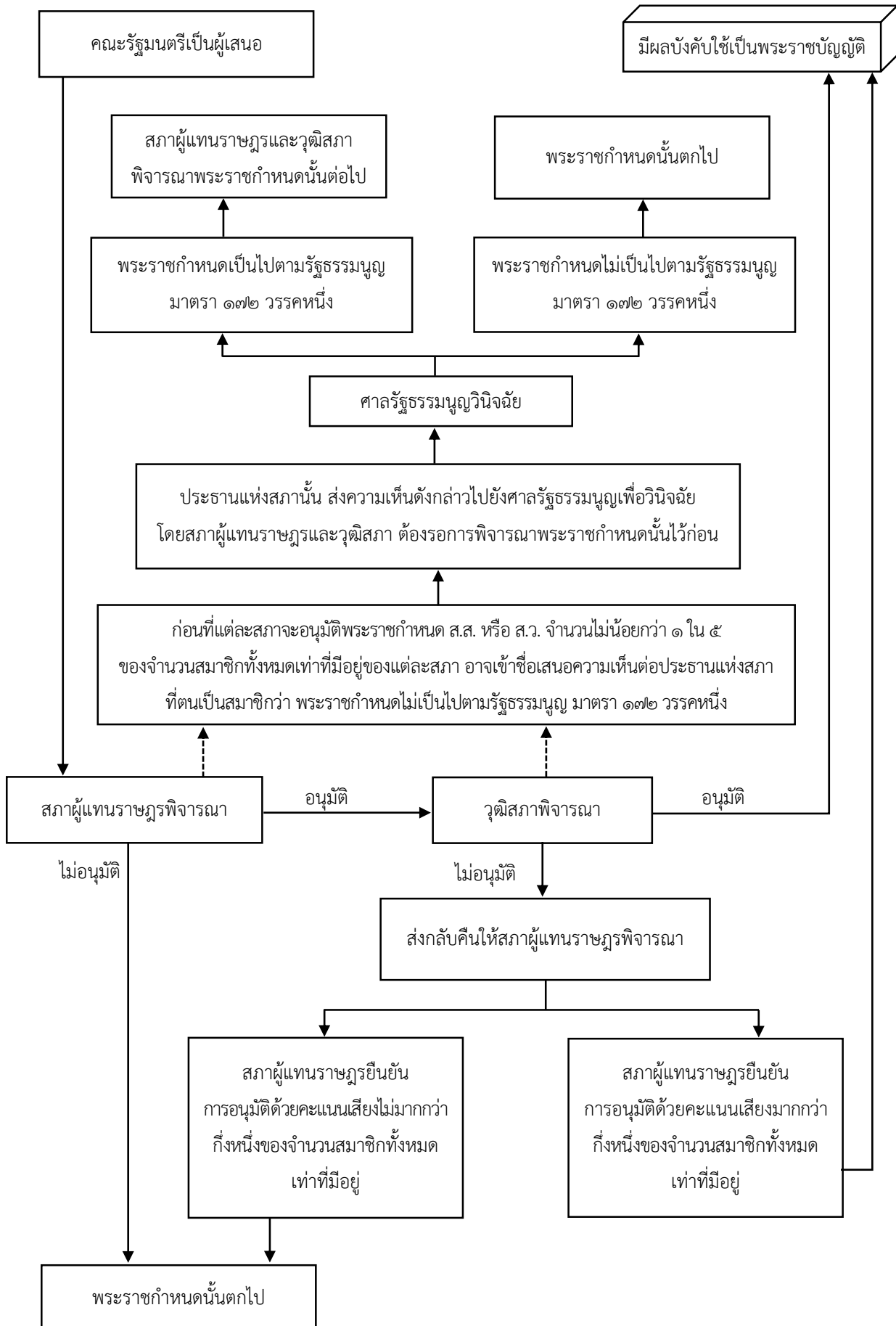
พระราชกำหนด
การประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๖๘
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติอนุมัติแล้ว)

เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับประกอบการพิจารณาของวุฒิสภา

อ.พ. ๑๒/๒๕๖๘

จัดทำโดย
สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
www.senate.go.th

กระบวนการพิจารณาพระราชกำหนด
ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาพระราชกำหนดฉบับนี้ได้ศึกษา วิเคราะห์ เปรียบเทียบ และนำเสนอข้อมูลสำคัญที่จำเป็นต่อการพิจารณาพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติอนุมัติแล้ว

ทั้งนี้ เพื่อใช้ในราชการงานด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภา โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น สำหรับเพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกวุฒิสภา

เอกสารประกอบการพิจารณาพระราชกำหนดฉบับนี้ได้จัดทำในรูปแบบเอกสารที่จัดพิมพ์เป็นเล่ม และในรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อท่านต้องการอ่านเอกสารที่แนบมาพร้อมกับเอกสารประกอบการพิจารณาพระราชกำหนดในรูปแบบเอกสารอิเล็กทรอนิกส์นี้ ขอความกรุณาแตะไปที่ลิงก์ หรือ URL ที่ปรากฏด้านล่างของเอกสารนั้น ๆ เพื่ออ่านเอกสาร

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
พฤษภาคม ๒๕๖๘

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นางปณิดา สท้านไตรภพ	เลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	รองเลขาธิการวุฒิสภา
นายโสภณ ชาทบุษย์จารุ	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นางสาวเพลินตา ตันรังสรรค์	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานพัฒนากฎหมาย
นางพิมพ์พัชร อริยะมานกุล	นิติกรชำนาญการพิเศษ
นางสาวสุทธิมาตร จันทรแดง	นิติกรชำนาญการพิเศษ
นายอภิวัฒน์ สุดสาว	นิติกรชำนาญการ
นางสาววิภารัตน์ นิยมไทย	นิติกรชำนาญการ
นางสาวสิริโฉม พรหมโฉม	นิติกรชำนาญการ
นายปณิธิ์ ปรทุมวัฒน์	นิติกรชำนาญการ
นางสาวจุฬารัตน์ วงษ์น้อย	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาววิญญาพัชร กิริติพลวิชัย	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวเมธาวี มะลิรัตน์	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส

กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๓๐๔

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๕๘๒๙, ๐ ๒๘๓๑ ๕๘๙๐

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกวุฒิสภา และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาพระราชกำหนดเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมวุฒิสภาสามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาพระราชกำหนดได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑ สารสำคัญ บทวิเคราะห์ และตารางเปรียบเทียบ

พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติแล้ว)

๑. สารสำคัญของพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘	๑
- ภาพอินโฟกราฟิกสรุปสาระสำคัญของพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑	๔
- ภาพอินโฟกราฟิกสรุปมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีและบัญชีม้าที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ดิจิทัล	๖
๒. บทวิเคราะห์พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘	๗
๓. ตารางเปรียบเทียบพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข) กับพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ (สภาผู้แทนราษฎรลงมติแล้ว)	๑๓

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา

พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติแล้ว)

- ข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘	
๑) บทความ เรื่อง ความจำเป็นในการตรากฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล.....	- ๑ -
๒) บทความ เรื่อง การยกระดับการสกัดกั้นบัญชีม้าสินทรัพย์ดิจิทัล	- ๑๓ -
๓) บทความ เรื่อง การสกัดกั้นบัญชีม้าสินทรัพย์ดิจิทัลแบบเข้มข้นมากขึ้น	- ๑๖ -

ภาคผนวก

: หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๙๘๙๓ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๘ เรื่อง พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ และพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ รวม ๒ ฉบับ กราบเรียน ประธานวุฒิสภา	(๑)
: พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ (สภาผู้แทนราษฎรลงมติแล้ว)	(๒)
: พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑	(๖)

ส่วนที่ ๑

สาระสำคัญ บทวิเคราะห์ และตารางเปรียบเทียบ
พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติอนุมัติแล้ว)

๑. สารสำคัญ
ของพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘

สารสำคัญ
ของพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๖๘

ตามที่ได้มีการประกาศใช้พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ เป็นกฎหมายแล้ว นายกรัฐมนตรีจึงได้เสนอพระราชกำหนดดังกล่าวเพื่อให้สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย^๑ โดยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณา และลงมติอนุมัติพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ แล้ว

พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ มีหลักการ และเหตุผล ดังนี้

หลักการ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๗๒ บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๑๗๒ ในกรณีเพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะ พระมหากษัตริย์จะทรงตราพระราชกำหนดให้ใช้บังคับ ดังเช่นพระราชบัญญัติก็ได้

การตราพระราชกำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้เฉพาะเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็น รีด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้

ในการประชุมรัฐสภาคราวต่อไป ให้คณะรัฐมนตรีเสนอพระราชกำหนดนั้นต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาโดยไม่ชักช้า ถ้าอยู่นอกสมัยประชุมและการขอการเปิดสมัยประชุมสามัญจะเป็นการชักช้า คณะรัฐมนตรีต้องดำเนินการให้มีการเรียกประชุมรัฐสภา สมัยวิสามัญเพื่อพิจารณาอนุมัติหรือไม่อนุมัติพระราชกำหนดโดยเร็ว ถ้าสภาผู้แทนราษฎรไม่อนุมัติหรือสภาผู้แทนราษฎรอนุมัติ แต่วุฒิสภาไม่อนุมัติและสภาผู้แทนราษฎรยืนยันการอนุมัติด้วยคะแนนเสียงไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ของสภาผู้แทนราษฎร ให้พระราชกำหนดนั้นตกไป แต่ทั้งนี้ไม่กระทบต่อกิจการที่ได้เป็นไปในระหว่างที่ใช้พระราชกำหนดนั้น

หากพระราชกำหนดตามวรรคหนึ่งมีผลเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกบทบัญญัติแห่งกฎหมายใด และพระราชกำหนดนั้นต้องตกไปตามวรรคสาม ให้บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีอยู่ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิก มีผลใช้บังคับต่อไปนับแต่วันที่การไม่อนุมัติพระราชกำหนดนั้นมิผล

ถ้าสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาอนุมัติพระราชกำหนดนั้น หรือถ้าวุฒิสภาไม่อนุมัติและสภาผู้แทนราษฎรยืนยัน การอนุมัติด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร ให้พระราชกำหนดนั้น มีผลใช้บังคับเป็นพระราชบัญญัติต่อไป

การอนุมัติหรือไม่อนุมัติพระราชกำหนด ให้นายกรัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในกรณีไม่อนุมัติ ให้มีผลตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การพิจารณาพระราชกำหนดของสภาผู้แทนราษฎรและของวุฒิสภา และการยืนยันการอนุมัติพระราชกำหนด จะต้องกระทำในโอกาสแรกที่มีการประชุมสภานั้น ๆ”.

เหตุผล

โดยที่ศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลนอกราชอาณาจักรแต่ให้บริการแก่บุคคลซึ่งอยู่ในราชอาณาจักรยังไม่มี การควบคุมตามพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑ ทำให้มีการนำเงินที่ได้จากการกระทำความผิดอาชญากรรมทางเทคโนโลยีไปซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลผ่านศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลดังกล่าว ส่งผลต่อการใช้บังคับกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี โดยเฉพาะการตรวจสอบและระงับการทำธุรกรรม รวมทั้งการติดตามและนำเงินมาคืนแก่ผู้เสียหายทำได้ยาก สมควรกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลซึ่งประกอบธุรกิจอยู่นอกราชอาณาจักรต้องได้รับอนุญาตตามพระราชกำหนดนี้ และโดยที่มาตรการดังกล่าวเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ เพื่อรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ และความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ มีเนื้อหา รวมจำนวน ๔ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. วันใช้บังคับ

กำหนดให้พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป (มาตรา ๒)

๒. แก้ไขเพิ่มเติมให้ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลรวมถึงผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลซึ่งประกอบธุรกิจอยู่นอกราชอาณาจักรไทยแต่ให้บริการแก่บุคคลซึ่งอยู่ในราชอาณาจักรไทย

กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลซึ่งต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (คณะกรรมการ ก.ล.ต.) ให้รวมถึงผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลซึ่งประกอบธุรกิจอยู่นอกราชอาณาจักรไทยแต่ให้บริการแก่บุคคลซึ่งอยู่ในราชอาณาจักรไทย เว้นแต่เป็นการให้บริการตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด (มาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๒๖ วรรคสาม)

๓. ลักษณะของผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลซึ่งอยู่นอกราชอาณาจักรที่ถือว่าเป็นการให้บริการแก่บุคคลซึ่งอยู่ในราชอาณาจักร

กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลซึ่งประกอบธุรกิจอยู่นอกราชอาณาจักรไทยที่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นการให้บริการแก่บุคคลซึ่งอยู่ในราชอาณาจักร

- (๑) การแสดงผลโดยผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นภาษาไทย
- (๒) มีการจดทะเบียนผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลโดยใช้ชื่อโดเมน “.th” หรือ “.ไทย” หรือชื่ออื่นที่หมายถึงประเทศไทย ราชอาณาจักร หรือราชอาณาจักรไทย หรือใช้ชื่อโดเมนภาษาไทย

(๓) มีการกำหนดโดยผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลให้ผู้ใช้บริการชำระเงินหรือสามารถเลือกชำระเงินเป็นสกุลเงินบาท หรือมีการรับชำระเงินผ่านบัญชีเงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย

(๔) มีเงื่อนไขให้ใช้กฎหมายไทยเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับแก่ธุรกรรมซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลหรือกำหนดให้ดำเนินคดีในศาลไทย

(๕) มีการจ่ายค่าบริการแก่ผู้ให้บริการสืบทอดแหล่งที่ตั้งของข้อมูลคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยให้ผู้ใช้บริการในราชอาณาจักรไทยเข้าถึงบริการของผู้ประกอบธุรกิจเป็นการเฉพาะ

(๖) มีการจัดตั้งสำนักงาน หน่วยงาน หรือมีบุคลากรเพื่อให้การสนับสนุนหรือช่วยเหลือผู้ใช้บริการในราชอาณาจักรไทย

(๗) มีลักษณะอื่นตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด
(มาตรา ๔ เพิ่มมาตรา ๒๖/๑)

ส เสนอแนะอย่างมีหลักการ
ค ศึกษาโดยไม่หยุดนิ่ง
ก คนคลั่งที่มีคุณภาพ

พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561

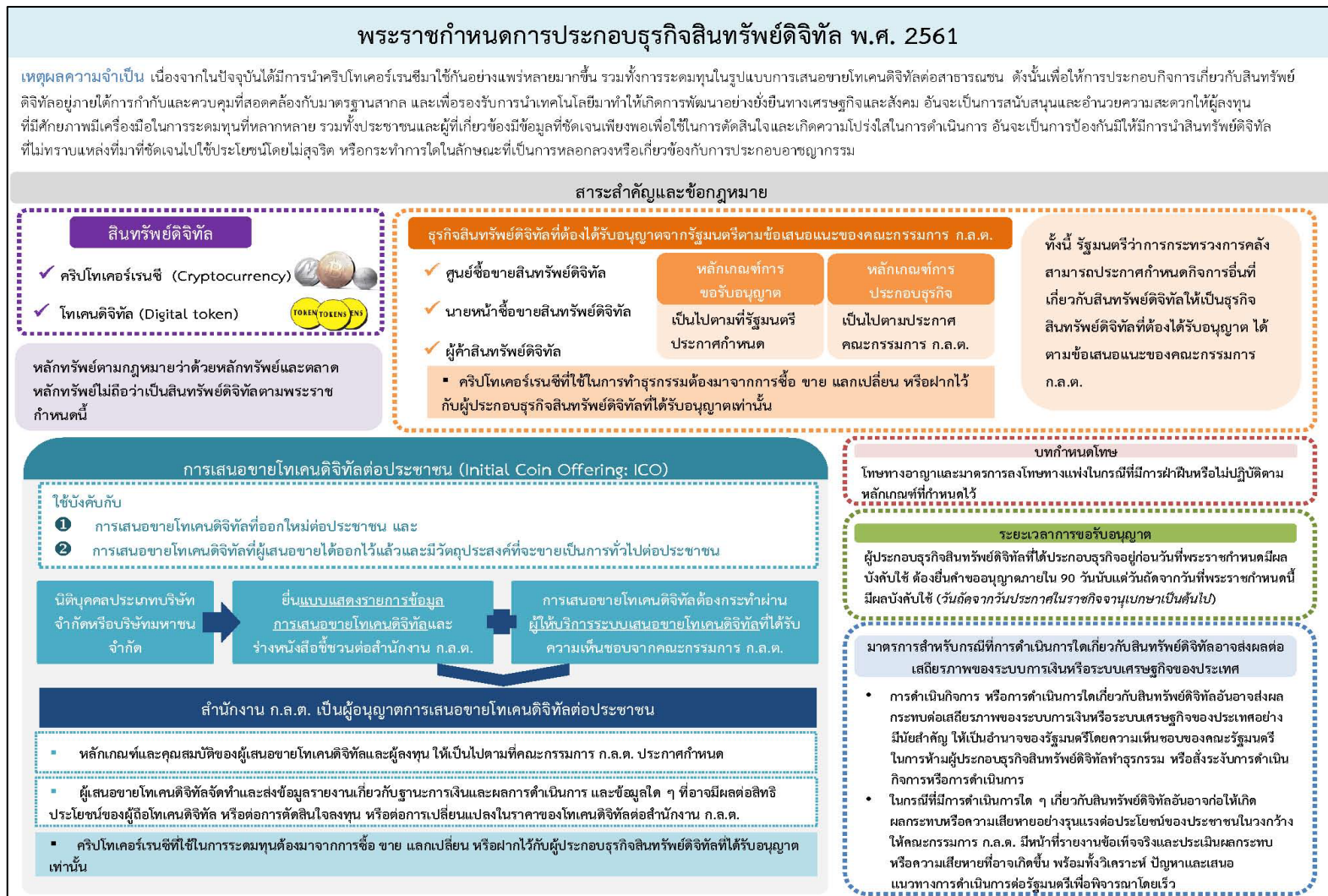

สาระสำคัญและข้อกฎหมาย

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, “พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑”, สืบค้นเมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๘, <https://www.sec.or.th/digitalasset#K>.

สรุปมาตรการป้องกันและปราบปราม อาชญากรรมทางเทคโนโลยีและ บัญชีม้าที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ดิจิทัล

ข้อมูล ณ วันที่ 8 เมษายน 2568

NOW

ผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล ภายใต้กำกับดูแลของ ก.ล.ต. มีหน้าที่

- **ทำความรู้จักลูกค้า (KYC)** เพื่อคัดกรองและตรวจสอบธุรกรรมที่ต้องสงสัย ในระดับเข้มที่สุด ตามมาตรฐาน ปปง. ช่วยป้องกันไม่ให้เกิดกลุ่มมิจฉาชีพทำธุรกรรม/ใช้เป็นช่องทางฟอกเงิน
- ปฏิบัติตาม **Industry Standard** ที่เทียบเคียงได้กับการจัดการบัญชีม้าของภาคการธนาคาร เช่น สกัดกันบัญชีม้าที่เปิดใหม่ ตรวจสอบพฤติกรรมการผิดปกติ ตรวจสอบและดำเนินการกับบัญชีที่เข้าข่ายเป็นบัญชีม้า

NEW!

8 เม.ย. 68 ครม. เห็นชอบการปรับปรุง พ.ร.ก. สินทรัพย์ดิจิทัลฯ และ พ.ร.ก. อาชญากรรมทางเทคโนโลยีฯ

- ยกระดับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีและบัญชีม้า
- สร้างความปลอดภัยในการทำธุรกรรมทางการเงินมากขึ้น
- เพิ่มประสิทธิภาพการแก้ไขปัญหา หลอกหลวงออนไลน์

มาตรการที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ดิจิทัล เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับ

มาตรการจัดการบัญชีม้าสินทรัพย์ดิจิทัล

ผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลไทย

- มีหน้าที่แลกเปลี่ยนข้อมูล คัดกรอง และระงับธุรกรรมหรือบัญชีที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี รวมถึงรายงานข้อมูลไปยัง ปปง. เพื่อดำเนินการคืนเงินแก่ผู้เสียหาย
- ห้ามทำธุรกรรมกับบุคคลและกระเป๋าสินทรัพย์ดิจิทัล (wallet) ใน blacklist
- ร่วมรับผิดชอบในความเสียหาย หากมิได้ปฏิบัติตามมาตรฐานหรือมาตรการฯ ที่กำหนด

เจ้าของบัญชีม้าสินทรัพย์ดิจิทัล

ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี
หรือปรับไม่เกิน 300,000 บาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

**มาตรการป้องกันการใช้แพลตฟอร์มซื้อขาย
สินทรัพย์ดิจิทัลต่างประเทศเป็นช่องทางฟอกเงิน**

- **ยับยั้งและป้องกัน**ไม่ให้แพลตฟอร์มต่างประเทศ ซึ่งเข้าข่ายเป็นผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลตาม พ.ร.ก. สินทรัพย์ดิจิทัลฯ เข้ามาให้บริการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย
- **กระทรวงดิจิทัล** สามารถปิดกั้นเว็บไซต์และแอปพลิเคชัน ที่มีพฤติกรรมชักชวนหรือโฆษณาการให้บริการ (solicit) กับผู้ลงทุนในประเทศไทย
- **กำหนดพฤติกรรมที่เข้าข่าย solicit บุคคลในประเทศไทยที่ชัดเจน** เช่น มีทางเลือกชำระเงินเป็นเงินบาท รับชำระเงินผ่านบัญชีเงินฝากในประเทศไทยหรือ ใช้ภาษาไทยบนเว็บไซต์หรือแอปพลิเคชัน

การพิจารณาการประกอบ
ธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล

๒. บทวิเคราะห์

พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘

บทวิเคราะห์
พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๖๘

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการตราพระราชกำหนด

พระราชกำหนดเป็นกฎหมายที่มีสถานะในระดับเดียวกับพระราชบัญญัติ แต่ออกโดยฝ่ายบริหารซึ่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๗๒^๒ ได้บัญญัติหลักเกณฑ์ในการตราพระราชกำหนดว่า จะต้องเป็นกรณีเพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะ และให้กระทำได้เฉพาะเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้

เมื่อพิจารณาเหตุผลของการตราพระราชกำหนดนี้ สรุปความได้ว่า โดยที่ศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลนอกราชอาณาจักรแต่ให้บริการแก่บุคคลซึ่งอยู่ในราชอาณาจักรยังไม่มี การควบคุมตามพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑ ทำให้มีการนำเงินที่ได้จากการกระทำความผิดอาชญากรรมทางเทคโนโลยีไปซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลผ่านศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลดังกล่าว ส่งผลต่อการใช้บังคับกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี โดยเฉพาะการตรวจสอบและระงับการทำธุรกรรม รวมทั้งการติดตามและนำเงินมาคืนแก่ผู้เสียหายทำได้ยาก สมควรกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลซึ่งประกอบธุรกิจอยู่นอกราชอาณาจักรต้องได้รับอนุญาตตามพระราชกำหนดนี้ และโดยที่มาตรการดังกล่าวเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ เพื่อรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ และความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

๒. ประเด็นสำคัญจากการอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร^๓

ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑ (สมัยวิสามัญ) เป็นพิเศษ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้พิจารณาพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ในระเบียบวาระเรื่องด่วนที่ ๑ โดยที่ประชุมเห็นชอบให้นำพระราชกำหนดที่เกี่ยวข้องกันอีก ๑ ฉบับ คือ พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ในระเบียบวาระเรื่องด่วนที่ ๒ ขึ้นมาพิจารณารวมกันไป โดยแยกการลงมติทีละฉบับ ตามข้อบังคับการประชุม

^๒โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑ หน้า ๑.

^๓สามารถสืบค้นเอกสารแนบระเบียบวาระและเอกสารประกอบการพิจารณาได้จากเว็บไซต์ LIRT คลังสารสนเทศของสถาบันนิติบัญญัติ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร <https://dl.parliament.go.th> หรือสแกนข้อมูลผ่าน QR CODE หมายเลข ๑ ในหน้าที่ ๑๒ และสืบค้นพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยสแกนข้อมูลผ่าน QR CODE หมายเลข ๒ ในหน้าที่ ๑๒.

สภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๘ ข้อ ๕๕ (๒) และ (๔)^๔ โดยสรุปผลการพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้ ดังนี้

๒.๑ สารสำคัญของพระราชกำหนด

นายประเสริฐ จันทรรวงทอง รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้แถลงถึงเหตุผลและความจำเป็น พร้อมทั้งประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการตราพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยสรุปได้ ดังนี้

โดยที่ศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลนอกราชอาณาจักรแต่ให้บริการแก่บุคคลซึ่งอยู่ในราชอาณาจักรยังไม่มี การควบคุมตามพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑ ทำให้มีการนำเงินที่ได้จากการกระทำความผิดอาชญากรรมทางเทคโนโลยีไปซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลผ่านศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลดังกล่าว ส่งผลต่อการใช้บังคับกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี โดยเฉพาะการตรวจสอบและระงับการทำธุรกรรม รวมทั้งการติดตามและนำเงินมาคืนแก่ผู้เสียหายทำได้ยาก สมควรกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลซึ่งประกอบธุรกิจอยู่นอกราชอาณาจักรต้องได้รับอนุญาตตามพระราชกำหนดนี้ และโดยที่มาตรการดังกล่าวเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ เพื่อรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ และความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ และพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ จะช่วยป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งทำให้ประชาชนมีความปลอดภัยในการใช้บริการโทรศัพท์ โทรคมนาคม หรือการทำธุรกรรมด้านการเงิน และประชาชนผู้เสียหายจะได้รับการช่วยเหลือและติดตามเส้นทางการเงินเพื่อนำเงินมาคืนได้อย่างรวดเร็ว ประกอบกับการกำหนดให้หน่วยงานของเอกชนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในความเสียหาย โดยมีการกำหนดมาตรการที่เกี่ยวข้องโดยหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการควบคุมกำกับดูแล จะทำให้หน่วยงานของเอกชนเกิดความระมัดระวังในการปฏิบัติหน้าที่ และเป็นมาตรการที่จะเยียวยาผู้เสียหายได้

^๔ข้อบังคับการประชุมการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๒๘ ข้อ ๕๕ (๒) และ (๔) กำหนดไว้ ดังนี้

“ข้อ ๒๘ การประชุม ให้ที่ประชุมพิจารณาเฉพาะเรื่องที่มีอยู่ในระเบียบวาระการประชุม และต้องดำเนินการพิจารณาตามลำดับระเบียบวาระการประชุมที่จัดไว้ เว้นแต่ที่ประชุมจะลงมติเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๕๕ เมื่อที่ประชุมกำลังพิจารณาญัตติโดยอยู่ ห้ามเสนอญัตติอื่นขึ้นมาพิจารณา เว้นแต่ญัตติ ดังต่อไปนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

(๒) ขอให้รวมระเบียบวาระการประชุมที่เป็นเรื่องเดียวกัน ทำนองเดียวกัน หรือเกี่ยวเนื่องกันเพื่อพิจารณาพร้อมกัน

๑.ล๑

๑.ล๑

(๔) ขอให้รวมหรือแยกประเด็นพิจารณาหรือลงมติ

๑.ล๑

๑.ล๑”.

๒.๒ การอภิปรายของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ภายหลังจากที่ผู้เสนอพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้เสนอพระราชกำหนดต่อที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ได้มีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรร่วมอภิปราย แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพระราชกำหนดดังกล่าว สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑) การกำกับดูแลผู้มีสินทรัพย์ดิจิทัลในกรอบรองที่อยู่นอกระบบการกำกับดูแล

พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้ความสำคัญกับการควบคุมและกำกับดูแลเฉพาะผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลที่อยู่ในระบบเท่านั้น แต่ผู้ที่ไม่ได้จดทะเบียนหรือไม่ได้เข้าสู่กระบวนการแสดงตนตามมาตรการ KYC (Know Your Customer) อย่างเหมาะสม อาจเป็นช่องทางสำคัญในการกระทำความผิดกฎหมาย รวมถึงผู้ที่สร้างสินทรัพย์ดิจิทัลขึ้นไว้ในกรอบรองอยู่แล้วแต่ไม่อยู่ภายใต้ระบบการกำกับดูแล การเพิ่มมาตรา ๒๖/๑ จะส่งผลให้พระราชกำหนดฉบับดังกล่าวมีความครอบคลุมผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลมากขึ้น อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องดำเนินการกวดขันจับกุมและสั่งปิดเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ดิจิทัลที่ฝ่าฝืนต่อกฎหมายที่อาจสร้างความเสียหายต่อประชาชนอย่างจริงจังไปพร้อมกันด้วย

๒) การบังคับใช้กฎหมายต่อผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล

ในประเด็นเกี่ยวกับความสามารถในการบังคับใช้กฎหมายต่อผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลที่อยู่ต่างประเทศ ตามมาตรา ๒๖/๑ ที่บัญญัติให้ผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลตามมาตรา ๒๖ วรรคสาม ที่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่กำหนด ถือว่าเป็นการให้บริการแก่บุคคลซึ่งอยู่ในราชอาณาจักรนั้น หากปรากฏว่าบุคคลโดยอยู่ต่างประเทศและมีลักษณะดังกล่าว ถือว่าเป็นการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลในราชอาณาจักร อย่างไรก็ตาม กรณีจะสามารถเรียกเก็บภาษีได้หรือไม่ นอกจากนี้กฎหมายฉบับนี้อาจไม่สามารถใช้บังคับได้ในบางประเทศ

๓) มาตรการส่งเสริมให้ประชาชนลงทุนผ่านสินทรัพย์ดิจิทัลที่สามารถตรวจสอบได้

รัฐบาลควรมีมาตรการที่สมดุลกันระหว่างกำกับการกำกับดูแลและการเปิดโอกาสให้ประชาชนที่ประสงค์จะลงทุนสามารถเข้าถึงได้ภายในประเทศ เพื่อป้องกันการแสวงหาช่องทางที่ไม่ถูกต้องในต่างประเทศที่ไม่สามารถติดตามได้ โดยใช้ระบบบล็อกเชน (Blockchain) ที่ลงทะเบียนถูกต้องผ่านกระบวนการทำความรู้จักลูกค้า (Know Your Customer : KYC) จากแพลตฟอร์มต่าง ๆ ที่สามารถตรวจสอบและติดตามได้

๔) ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

เมื่อหน่วยงานที่มีอำนาจในการบังคับใช้กฎหมายดำเนินการสืบสวนพบว่าการกระทำความผิดและสั่งยึดสินทรัพย์ดิจิทัลแล้ว เนื่องจากไม่มีบทบัญญัติในพระราชกำหนดที่กำหนดอย่างชัดเจนเกี่ยวกับการจัดการสินทรัพย์ดิจิทัลที่ถูกยึด ดังนั้น เมื่อเจ้าพนักงานได้ยึดอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่เก็บสินทรัพย์ดิจิทัลมาแล้ว ปรากฏสภาพปัญหาว่าหน่วยงานไม่มีรหัสผ่าน (Password) หรือกุญแจส่วนตัว (Private Key) ในการเข้าถึงกระเป๋าเงินดิจิทัลและไม่สามารถดำเนินการใด ๆ กับสินทรัพย์เหล่านั้นได้ ส่งผลให้การบังคับใช้กฎหมายไม่มีประสิทธิภาพ จึงเห็นสมควรให้มีการปรับปรุงกฎหมายให้ครอบคลุมประเด็นดังกล่าว โดยกำหนดให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ดิจิทัลทุกกลุ่มเข้ามาลงทะเบียนกับ

ทั้งนี้ ในปัจจุบันองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติมีโครงสร้างการทำงานที่ซับซ้อน และทำงานร่วมกับอาชญากรท้องถิ่นในประเทศต่าง ๆ ที่มีธุรกิจหลากหลายรูปแบบ อย่างไรก็ตาม การปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติยังขาดความต่อเนื่อง โดยเฉพาะบริเวณชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน จึงเห็นควรให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติตรวจสอบเลขหมายโทรศัพท์เคลื่อนที่ที่ใช้ชื่อคนต่างด้าวในการเปิดใช้บริการตามพื้นที่แนวชายแดน และดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายทั้งระบบอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ตลอดจนควรมีการส่งเสริมผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลไทยซึ่งเป็นผู้ประกอบการเกิดใหม่ (Startup) ให้สามารถแข่งขันได้ในธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล ทั้งนี้ เพื่อป้องกันผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลไทยไปทำการซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลผ่านแพลตฟอร์มต่างประเทศ ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยเสียโอกาสในการสร้างระบบเศรษฐกิจในรูปแบบใหม่

เมื่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอภิปรายเสร็จแล้ว ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้เสนอกฎหมายได้ตอบชี้แจงและอภิปรายสรุป สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๒) มาตรการจัดการ “บัญชีม้า” ที่ใช้ช่องทางผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ไทย จะมีผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลเป็นฟันเฟืองสำคัญที่มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตาม Industry Standard ซึ่งครอบคลุมถึงการสกัดกันบัญชีม้าที่เป็ดใหม่ การตรวจจับพฤติกรรมผิดปกติของลูกค้า การตรวจสอบและดำเนินการกับบัญชีสินทรัพย์ดิจิทัลที่เข้าข่ายเป็นบัญชีม้า รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูลบัญชีม้าจากภาคธนาคาร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘
(สภาพัฒนราชากรลงมติอนุมัติแล้ว)

รวมทั้งลดขั้นตอนการดำเนินการปิดกั้นเว็บไซต์และแอปพลิเคชันของผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลต่างประเทศที่เข้าข่าย Solicit โดยกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมสามารถดำเนินการได้เอง อันเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่ต้องยื่นคำร้องต่อศาล

๔) สำหรับผู้ลงทุนสินทรัพย์ดิจิทัลโดยทั่วไปสามารถเปิดบัญชีและลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัลผ่านช่องทางผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมาย เพราะการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายในครั้งนี้ไม่มีผลกระทบในทางลบต่อผู้ลงทุนที่ใช้บริการโดยปกติและสุจริต อีกทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพในการสกัดกั้นบัญชีม้าสินทรัพย์ดิจิทัล ยังเป็นการป้องกันการใช้สินทรัพย์ดิจิทัลในการฟอกเงินและลดผลกระทบของผู้เสียหายที่ถูกหลอกลวงอีกด้วย

๕) ผู้ลงทุนควรระมัดระวังไม่เปิดบัญชีสินทรัพย์ดิจิทัลให้บุคคลอื่นและไม่ให้บุคคลอื่นยืมใช้บัญชีสินทรัพย์ดิจิทัลของตน รวมทั้งต้องหมั่นตรวจสอบบัญชีสินทรัพย์ดิจิทัลเป็นประจำ ซึ่งหากพบความผิดปกติต้องรีบแจ้งผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลที่ใช้บริการทันที เพราะถ้าถูกพิจารณาว่าเป็น “เจ้าของบัญชีม้าสินทรัพย์ดิจิทัล” ซึ่งเปิดหรือยินยอมให้บุคคลอื่นใช้บัญชีสินทรัพย์ดิจิทัลในการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี จะต้องรับโทษทางอาญา โดยต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

นายประเสริฐ จันทรรวงทอง รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้อภิปรายสรุป โดยสรุปสาระสำคัญได้ว่า ในยุคที่เทคโนโลยีและสื่อดิจิทัลเข้ามามีบทบาทอย่างมากในชีวิตประจำวัน การป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางออนไลน์จึงเป็นภารกิจสำคัญของรัฐบาล เพื่อให้ประชาชนสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างปลอดภัยจากภัยคุกคามไซเบอร์ โดยเฉพาะปัญหาแก๊งคอลเซ็นเตอร์ซึ่งเป็นภัยร้ายแรงที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงและความไว้วางใจของสังคม รัฐบาลภายใต้การนำของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ได้มีความมุ่งมั่นที่จะใช้พระราชกำหนดสำคัญจำนวน ๒ ฉบับ เป็นเครื่องมือหลักในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมไซเบอร์อย่างจริงจัง ซึ่งพระราชกำหนดดังกล่าวได้เริ่มมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๓ เมษายน ๒๕๖๘ ที่ผ่านมา และรัฐบาลยังคงเดินหน้าจัดทำกฎหมายและมาตรการที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมกว่า ๑๐ ฉบับ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของมาตรการป้องกันภัยไซเบอร์อย่างครบวงจร กล่าวโดยสรุปคือ การบังคับใช้พระราชกำหนดฉบับนี้และมาตรการที่เกี่ยวข้อง จะช่วยสร้างความมั่นใจให้แก่ประชาชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมไซเบอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการส่งเสริมความปลอดภัยในโลกดิจิทัลอย่างยั่งยืน รัฐบาลขอขอบพระคุณทุกข้อสังเกตและคำแนะนำจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งจะนำไปพิจารณาและดำเนินการเพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชนต่อไป

๓. ผลการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎร

มติ : ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑ (สมัยวิสามัญ) เป็นพิเศษ เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรได้ลงมติอนุมัติพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ ด้วยคะแนนเสียง ๔๕๓ เสียง ไม่อนุมัติ ไม่มีงดออกเสียง ๒ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง ไม่มี

๑. เอกสารประกอบการพิจารณาพระราชกำหนด
การประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ของสำนักงานกิจการ
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในคราวประชุม
สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๖ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๑ (สมัยวิสามัญ) เป็นพิเศษ
เมื่อวันพุธที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๘
(อ.พ. ๒/๒๕๖๘ สมัยวิสามัญ)

<https://prt.parliament.go.th/items/3803b4eb-a858-45fa-a18c-9852a7904712>

๒. พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๖๘ (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=AAM4S>

๓. ตารางเปรียบเทียบ
พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล
พ.ศ. ๒๕๖๑
(เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไข)
กับพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติอนุมัติแล้ว)

ตารางเปรียบเทียบ

พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)
กับพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ (สภาผู้แทนราษฎรลงมติอนุมัติแล้ว)

พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ (สภาผู้แทนราษฎรลงมติอนุมัติแล้ว)
พระราชกำหนด การประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบัน สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า	พระราชกำหนด การประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๘ เป็นปีที่ ๑๐ ในรัชกาลปัจจุบัน พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล	โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล
พระราชกำหนดนี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๗	พระราชกำหนดนี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๔๐

พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ (สภาผู้แทนราษฎรลงมติอนุมัติแล้ว)
และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชกำหนดนี้ เพื่อให้การกำกับและการควบคุมการดำเนินกิจกรรมและการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและทำให้การดำเนินกิจกรรมและการประกอบธุรกิจดังกล่าวมีความโปร่งใส อันจะเป็นประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ และการคุ้มครองผู้ลงทุนและประชาชนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งการตราพระราชกำหนดนี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว	ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชกำหนดนี้ เพื่อกำกับและควบคุมการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัลนอกราชอาณาจักรแต่ให้บริการแก่บุคคลซึ่งอยู่ในราชอาณาจักร ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่การป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดอาชญากรรมทางเทคโนโลยี อันเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ เพื่อรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ และความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งการตราพระราชกำหนดนี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกำหนดขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้	อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกำหนดขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้
มาตรา ๑ พระราชกำหนดนี้เรียกว่า “พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑”	มาตรา ๑ พระราชกำหนดนี้เรียกว่า “พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘”
มาตรา ๒ พระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป	มาตรา ๒ พระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ (สภาผู้แทนราษฎรลงมติอนุมัติแล้ว)
มาตรา ๒๖ ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ก.ล.ต. การขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไข ตลอดจนจรรยาบรรณการขออนุญาตและการอนุญาตทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด	มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๒๖ แห่งพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑ “ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลตามวรรคหนึ่งให้รวมถึงผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลซึ่งประกอบธุรกิจอยู่นอกราชอาณาจักรไทยแต่ให้บริการแก่บุคคลซึ่งอยู่ในราชอาณาจักรไทย เว้นแต่เป็นการให้บริการตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด”
	มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๖/๑ แห่งพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑ “มาตรา ๒๖/๑ ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลตามมาตรา ๒๖ วรรคสามที่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นการให้บริการแก่บุคคลซึ่งอยู่ในราชอาณาจักร (๑) มีการแสดงผลโดยผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นภาษาไทย

พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับที่มีการแก้ไข)	พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ (สภาผู้แทนราษฎรลงมติอนุมัติแล้ว)
	(๒) มีการจดทะเบียนเป็นผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลโดยใช้ชื่อโดเมน “.th” หรือ “.ไทย” หรือชื่ออื่นที่หมายถึงประเทศไทย ราชอาณาจักร หรือราชอาณาจักรไทย หรือใช้ชื่อโดเมนภาษาไทย (๓) มีการกำหนดโดยผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลให้ผู้ให้บริการ ชำระเงินหรือสามารถเลือกชำระเงินเป็นสกุลเงินบาท หรือมีการรับชำระเงิน ผ่านบัญชีเงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย (๔) มีเงื่อนไขให้ใช้กฎหมายไทยเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับแก่ธุรกรรม ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลหรือกำหนดให้ดำเนินคดีในศาลไทย (๕) มีการจ่ายค่าบริการแก่ผู้ให้บริการสืบค้นแหล่งที่ตั้งของข้อมูล คอมพิวเตอร์เพื่อช่วยให้ผู้ใช้บริการในราชอาณาจักรไทยเข้าถึงบริการ ของผู้ประกอบธุรกิจเป็นการเฉพาะ (๖) มีการจัดตั้งสำนักงาน หน่วยงาน หรือมีบุคลากรเพื่อให้การสนับสนุน หรือช่วยเหลือผู้ใช้บริการในราชอาณาจักรไทย (๗) มีลักษณะอื่นตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด”
ผู้รับสนองพระราชโองการ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี	ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ แพทองธาร ชินวัตร นายกรัฐมนตรี

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลทางวิชาการประกอบการพิจารณา
พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติอนุมัติแล้ว)

ข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับ
พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘
บทความ เรื่อง “ความจำเป็นในการตรากฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล”^๑

ความเป็นมาของการตรากฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล

ในปัจจุบันได้มีการนำ “คริปโทเคอร์เรนซี” และ “โทเคนดิจิทัล” มาใช้เป็นเครื่องมือในการระดมทุนผ่านการเสนอขายโทเคนดิจิทัลต่อประชาชน เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน รวมถึงนำมาซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนในศูนย์ซื้อขายคริปโทเคอร์เรนซีและโทเคนดิจิทัล แต่ยังไม่มีความหมายที่กำกับหรือควบคุมการดำเนินการดังกล่าวในประเทศไทย ซึ่งทำให้มีการประกอบธุรกิจหรือการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่อาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางการเงิน ระบบเศรษฐกิจของประเทศและเกิดผลกระทบต่อประชาชนในวงกว้าง ดังนั้นเพื่อกำหนดให้มีการกำกับและควบคุมการประกอบธุรกิจและการดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัลและเพื่อรองรับการนำเทคโนโลยีมาทำให้เกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างยั่งยืน อันจะเป็นการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้ผู้ประกอบธุรกิจที่มีศักยภาพมีเครื่องมือในการระดมทุนที่หลากหลายรวมทั้งประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องมีข้อมูลที่ชัดเจนเพียงพอเพื่อใช้ในการตัดสินใจ เกิดความโปร่งใสในการดำเนินการ และป้องกันมิให้มีการนำสินทรัพย์ดิจิทัลที่ไม่มีแหล่งที่มาที่ชัดเจนไปใช้ประโยชน์หรือกระทำการใดในลักษณะที่เป็นการหลอกลวงประชาชนหรือที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชญากรรมและโดยที่เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้เพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ^๒ จึงได้มีการตราพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑ ขึ้น เพื่อกำกับดูแลการระดมทุนต่อประชาชนผ่านการเสนอขายโทเคนดิจิทัล การประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล และการดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัล

โดยพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๕ ตอนที่ ๓๓ ก หน้า ๔๓ เมื่อวันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑ และคณะรัฐมนตรี ชุดที่มีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ได้เสนอพระราชกำหนดดังกล่าวต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ^๓ เพื่อพิจารณานุมัติหรือไม่อนุมัติตามมาตรา ๑๓๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เมื่อวันอังคารที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๑^๔ ซึ่งในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๐/๒๕๖๑^๕ เมื่อวันศุกร์ที่

^๑เรียบเรียงโดย นางสาวอวิการ์ตน์ นิยมไทย นิติกรชำนาญการ กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย.

^๒เหตุผลท้ายพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑.

^๓รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๖๓ วรรคหนึ่ง บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๒๖๓ ในระหว่างที่ยังไม่มีสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภามารับรัฐธรรมนูญนี้ ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติที่ตั้งขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ยังคงทำหน้าที่รัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภาต่อไป และให้สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ทำหน้าที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา ตามลำดับ ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ และให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติและสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติสิ้นสุดลงในวันก่อนวันเรียกประชุมรัฐสภาครั้งแรกภายหลังการเลือกตั้งทั่วไปที่จัดขึ้นตามรัฐธรรมนูญนี้

ฯลฯ

ฯลฯ”.

“หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๑๓๙๐๗ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๑ เรื่อง พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ.๒๕๖๑ กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๘, https://www.senate.go.th/document/mSubject/Ext80/80692_0001.PDF

“บันทึกการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๐/๒๕๖๑ เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๘, https://www.senate.go.th/document/mRecordM/Ext40/40673_0001.PDF?v=250501120335.

๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติอนุมัติพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ ด้วยคะแนนเสียง ๑๗๐ เสียง ไม่อนุมัติ (ไม่มี)งดออกเสียง ๕ เสียง และไม่ลงคะแนนเสียง (ไม่มี) โดยมีสมาชิกแสดงตนเพื่อลงมติดังกล่าว ๑๗๕ คน^๖ ดังนั้น จึงถือว่าพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑ ได้รับการอนุมัติจากรัฐสภา และมีผลใช้บังคับเป็นพระราชบัญญัติต่อไป^๗

สาระสำคัญของพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑^๘

พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑ บัญญัติหลักเกณฑ์เพื่อกำกับดูแลการระดมทุนต่อประชาชนผ่านการเสนอขายโทเคนดิจิทัล การประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล และการดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัล ดังนี้

๑. ประเภทของสินทรัพย์ดิจิทัล

สินทรัพย์ดิจิทัลที่อยู่ภายใต้บังคับของพระราชกำหนดนี้ ได้แก่ คริปโทเคอร์เรนซี และโทเคนดิจิทัล ซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) “คริปโทเคอร์เรนซี” คือ หน่วยข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งถูกสร้างขึ้นบนระบบหรือเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์โดยมีความประสงค์ที่จะใช้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนเพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้า บริการ

^๖บันทึกการออกเสียงลงคะแนนเสียงของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๐/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๖๑, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๘, https://www.senate.go.th/document/mVoteM/Ext40/40673_0001.PDF?v=250523085024.

^๗รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๑๗๒ บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๑๗๒ ในกรณีเพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะ พระมหากษัตริย์จะทรงตราพระราชกำหนดให้ใช้บังคับดังเช่นพระราชบัญญัติก็ได้

การตราพระราชกำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้เฉพาะเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจหวั่นพริ้วได้

ในการประชุมรัฐสภาคราวต่อไป ให้คณะรัฐมนตรีเสนอพระราชกำหนดนั้นต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาโดยไม่ชักช้า ถ้าอยู่นอกสมัยประชุมและการรื้อการเปิดสมัยประชุมสามัญจะเป็นการชักช้า คณะรัฐมนตรีต้องดำเนินการให้มีการเรียกประชุมรัฐสภาสมัยวิสามัญเพื่อพิจารณาอนุมัติหรือไม่อนุมัติพระราชกำหนดโดยเร็ว ถ้าสภาผู้แทนราษฎรไม่อนุมัติหรือสภาผู้แทนราษฎรอนุมัติแต่วุฒิสภาไม่อนุมัติและสภาผู้แทนราษฎรยืนยันการอนุมัติด้วยคะแนนเสียงไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร ให้พระราชกำหนดนั้นตกไป แต่ทั้งนี้ไม่กระทบต่อกิจการที่ได้เป็นไประหว่างที่ใช้พระราชกำหนดนั้น

หากพระราชกำหนดตามวรรคหนึ่งมีผลเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกบทบัญญัติแห่งกฎหมายใด และพระราชกำหนดนั้นต้องตกไปตามวรรคสาม ให้บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีอยู่ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิก มีผลใช้บังคับต่อไปนับแต่วันที่การไม่อนุมัติพระราชกำหนดนั้น มีผล

ถ้าสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาอนุมัติพระราชกำหนดนั้น หรือถ้าวุฒิสภาไม่อนุมัติและสภาผู้แทนราษฎรยืนยันการอนุมัติด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร ให้พระราชกำหนดนั้นมีผลใช้บังคับเป็นพระราชบัญญัติต่อไป

การอนุมัติหรือไม่อนุมัติพระราชกำหนด ให้นายกรัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในกรณีไม่อนุมัติ ให้มีผลตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การพิจารณาพระราชกำหนดของสภาผู้แทนราษฎรและของวุฒิสภา และการยืนยันการอนุมัติพระราชกำหนด จะต้องกระทำในโอกาสแรกที่มีการประชุมสภานั้น ๆ”.

^๘สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, สรุปสาระสำคัญของพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๘, https://www.sec.or.th/TH/Documents/DigitalAsset/digitalasset_summary.pdf.

หรือสิทธิอื่นใด หรือแลกเปลี่ยนระหว่างสินทรัพย์ดิจิทัล และหมายความรวมถึงหน่วยข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์อื่นใดตามที่คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ประกาศกำหนด

(๒) “โทเคนดิจิทัล” คือ หน่วยข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งถูกสร้างขึ้นบนระบบหรือเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดสิทธิของบุคคลในการเข้าร่วมลงทุนในโครงการหรือกิจการใด ๆ หรือกำหนดสิทธิในการได้มาซึ่งสินค้าหรือบริการหรือสิทธิอื่นใดที่เฉพาะเจาะจง ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในข้อตกลงระหว่างผู้ออกและผู้ถือ และหมายความรวมถึงหน่วยข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์อื่นตามที่คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ประกาศกำหนด (มาตรา ๓)

๒. ข้อยกเว้นที่ไม่ถือเป็นสินทรัพย์ดิจิทัล

กำหนดให้หลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งแม้ว่าจะอยู่ในรูปของหน่วยข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ไม่ให้ถือเป็นสินทรัพย์ดิจิทัลในประเภทคริปโทเคอร์เรนซีหรือโทเคนดิจิทัลภายใต้กฎหมายนี้ (มาตรา ๕) ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนและป้องกันความซ้ำซ้อนของกฎหมาย

๓. การกำกับดูแลกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ดิจิทัล

กำหนดให้กิจกรรมที่ถูกกำกับดูแลภายใต้กฎหมายฉบับนี้ ได้แก่

(๑) การระดมทุนด้วยการเสนอขายโทเคนดิจิทัลต่อประชาชน (หมวด ๓ การเสนอขายโทเคนดิจิทัลต่อประชาชน)

(๒) การให้บริการเป็นตัวกลางในการซื้อขายแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ดิจิทัล (หมวด ๔ ธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล)

๔. การป้องกันการนำสินทรัพย์ดิจิทัลไปสนับสนุนธุรกรรมที่ผิดกฎหมาย

กำหนดให้ผู้เสนอขายโทเคนดิจิทัลหรือผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลที่จะรับคริปโทเคอร์เรนซีเป็นการตอบแทนหรือในการทำธุรกรรม ให้รับได้เฉพาะคริปโทเคอร์เรนซีที่ได้จากการซื้อขาย แลกเปลี่ยน หรือที่ได้ฝากไว้กับผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายนี้เท่านั้น (มาตรา ๙) ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการนำคริปโทเคอร์เรนซีที่ไม่มีแหล่งที่มาที่ชัดเจนมาใช้ในการทำธุรกรรม นอกจากนี้ ยังกำหนดให้ผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลและผู้ให้บริการระบบเสนอขายโทเคนดิจิทัลเป็นสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (มาตรา ๗) ทั้งนี้ เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบมิให้มีการใช้สินทรัพย์ดิจิทัลเป็นช่องทางในการฟอกเงินหรือสนับสนุนการก่ออาชญากรรมข้ามชาติ และการก่อการร้าย

๕. การเสนอขายโทเคนดิจิทัลต่อประชาชน (หมวด ๓)

การเสนอขายโทเคนดิจิทัลที่ออกใหม่ต่อประชาชน หรือโทเคนดิจิทัลที่ผู้เสนอขายได้ออกไปแล้ว และมีวัตถุประสงค์ที่จะเสนอขายเป็นการทั่วไปต่อประชาชน กำหนดให้กระทำได้เฉพาะนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด โดยต้องได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ รวมทั้งต้องยื่นแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายโทเคนดิจิทัลและร่างหนังสือชี้ชวนต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ด้วย (มาตรา ๑๗)

การเสนอขายโทเคนดิจิทัลที่ได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แล้ว กำหนดให้กระทำต่อเมื่อแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายโทเคนดิจิทัลและร่างหนังสือชี้ชวนมีผลใช้บังคับแล้ว (มาตรา ๑๘) โดยต้องเสนอขายต่อผู้ลงทุนตามประเภทและภายใต้เงื่อนไขที่คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ประกาศกำหนด (มาตรา ๑๘) รวมทั้ง

ต้องเสนอขายผ่านผู้ให้บริการระบบเสนอขายโทเคนดิจิทัล^๔ ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์เท่านั้น (มาตรา ๑๙) ทั้งนี้ กรรมการ ผู้บริหาร หรือผู้มีอำนาจควบคุมกิจการของผู้ขออนุญาตเสนอขายโทเคนดิจิทัลและผู้ให้บริการระบบเสนอขายโทเคนดิจิทัล ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กำหนด (มาตรา ๒๑)

นอกจากนี้ ยังกำหนดหน้าที่ภายหลังการเสนอขาย โดยให้ผู้เสนอขายโทเคนดิจิทัลจัดทำและส่งรายงานเกี่ยวกับผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของผู้เสนอขายโทเคนดิจิทัล และข้อมูลอื่นใดที่อาจมีผลกระทบต่อสิทธิประโยชน์ของผู้ถือโทเคนดิจิทัล หรือต่อการตัดสินใจลงทุน หรือต่อการเปลี่ยนแปลงราคาหรือมูลค่าของโทเคนดิจิทัล ต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เพื่อให้มีการเปิดเผยข้อมูลต่อประชาชนและผู้ลงทุนต่อไป (มาตรา ๒๕)

ทั้งนี้ คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์อาจประกาศกำหนดให้การเสนอขายโทเคนดิจิทัลบางประเภทไม่อยู่ภายใต้บังคับของบทบัญญัติในหมวด ๓ การเสนอขายโทเคนดิจิทัลต่อประชาชน (มาตรา ๑๖) หรืออาจยกเว้นให้การเสนอขายโทเคนดิจิทัลบางประเภทหรือบางลักษณะ ไม่ต้องยื่นแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายโทเคนดิจิทัลและร่างหนังสือชี้ชวนต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (มาตรา ๒๐) ก็ได้ เพื่อเป็นการผ่อนปรนให้กับโทเคนดิจิทัลบางประเภทซึ่งเป็นการใช้เพื่อซื้อขายสินค้าหรือบริการโดยไม่มีลักษณะของการระดมทุน หรือเป็นการเสนอขายต่อบุคคลในวงจำกัดซึ่งมิได้มีผลกระทบต่อระบบการเงินหรือประชาชนในวงกว้าง

๖. ธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (หมวด ๔)

กำหนดให้ธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลตามกฎหมายนี้ ได้แก่ การประกอบธุรกิจตามประเภทดังต่อไปนี้ (มาตรา ๓)

(๑) “ศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล” หมายถึง ศูนย์กลางหรือเครือข่ายใด ๆ ที่จัดให้มีขึ้นเพื่อการซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ดิจิทัล โดยการจับคู่หรือหาคู่สัญญาให้ หรือการจัดระบบหรืออำนวยความสะดวกให้ผู้ซึ่งประสงค์จะซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ดิจิทัลสามารถทำความตกลงหรือจับคู่กันได้ โดยกระทำเป็นทางคำปกติ แต่ทั้งนี้ ไม่รวมศูนย์กลางหรือเครือข่ายในลักษณะที่คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ประกาศกำหนด

(๒) “นายหน้าซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล” หมายถึง บุคคลซึ่งให้บริการหรือแสดงต่อบุคคลทั่วไปว่าพร้อมจะให้บริการเป็นนายหน้าหรือตัวแทน เพื่อซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ดิจิทัลให้แก่บุคคลอื่น โดยกระทำเป็นทางคำปกติและได้รับค่าธรรมเนียมหรือค่าตอบแทนอื่น แต่ไม่รวมถึงการเป็นนายหน้าหรือตัวแทนในลักษณะที่คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ประกาศกำหนด

(๓) “ผู้ค้าสินทรัพย์ดิจิทัล” หมายถึง บุคคลซึ่งให้บริการหรือแสดงต่อบุคคลทั่วไปว่าพร้อมจะให้บริการซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ดิจิทัลในนามของตนเองเป็นทางคำปกติ โดยกระทำนอกศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล แต่ไม่รวมถึงการให้บริการในลักษณะตามที่คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ประกาศกำหนด

^๔“ผู้ให้บริการระบบเสนอขายโทเคนดิจิทัล” หมายความว่า ผู้ให้บริการระบบอิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเสนอขายโทเคนดิจิทัลที่ออกใหม่ ซึ่งทำหน้าที่กลั่นกรองลักษณะของโทเคนดิจิทัลที่จะเสนอขาย คุณสมบัติของผู้ออก และความครบถ้วนถูกต้องของแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายโทเคนดิจิทัลและร่างหนังสือชี้ชวน หรือข้อมูลอื่นใดที่เปิดเผยผ่านผู้ให้บริการดังกล่าว.

(๔) กิจกรรมอื่นที่เกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัลตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังกำหนดตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

โดยผู้ที่จะสามารถประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลข้างต้นได้ จะต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งในการยื่นขออนุญาตและการพิจารณาอนุญาต เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข รวมถึงเสียค่าธรรมเนียมตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังประกาศกำหนด (มาตรา ๒๖) ซึ่งในการพิจารณาอนุญาตจะกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลต้องปฏิบัติตามก็ได้ (มาตรา ๒๗)

ทั้งนี้ ภายหลังจากได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลแล้ว ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดไว้ภายใต้กฎหมายนี้และกฎหมายอื่น ๆ ที่คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์หรือสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ประกาศกำหนดโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายฉบับนี้ด้วย ดังนี้

(๑) การแต่งตั้งกรรมการหรือผู้บริหาร

กำหนดให้กรรมการหรือผู้บริหารของผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลจะต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ประกาศกำหนด (มาตรา ๒๘) และผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลจะแต่งตั้งหรือมอบหมายบุคคลใดเป็นกรรมการหรือผู้บริหารได้ต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แล้ว โดยบุคคลที่ได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมายให้เป็นกรรมการหรือผู้บริหารจะต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตลอดระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่ง ซึ่งหากปรากฏว่ามีลักษณะต้องห้ามระหว่างดำรงตำแหน่ง หรือภายหลังจากได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แล้ว สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์สามารถเพิกถอนความเห็นชอบที่เคยให้ไว้ได้ และในกรณีที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์พิจารณาเพิกถอนการให้ความเห็นชอบกรรมการหรือผู้บริหารรายใด ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลมีหน้าที่ต้องเสนอชื่อบุคคลอื่นแทนเพื่อขอรับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ถูกละระถอนความเห็นชอบ (มาตรา ๒๙)

(๒) การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล

ในการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ประกาศกำหนด (มาตรา ๓๐) เช่น การมีแหล่งเงินทุนที่เพียงพอรองรับการประกอบการและความเสี่ยงในด้านต่าง ๆ การรักษาความปลอดภัยจากการโจรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ การติดต่อและให้บริการลูกค้า การมีระบบบัญชีที่เหมาะสม

(๓) การเก็บรักษาทรัพย์สินของลูกค้า

ในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลมีการเก็บรักษาทรัพย์สินของลูกค้า จะต้องจัดทำบัญชีทรัพย์สินของลูกค้าแยกแต่ละรายและต้องเก็บรักษาทรัพย์สินแยกออกจากทรัพย์สินของตนโดยไม่อาจนำไปใช้เพื่อการอื่นใดได้ และให้ทรัพย์สินของลูกค้าที่อยู่ในบัญชีของผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลยังคงเป็นทรัพย์สินของลูกค้า รวมทั้งต้องให้ความคุ้มครองทรัพย์สินของลูกค้า ในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลตกเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา ถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ หรือถูกทางการหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่

กำกับดูแลตามกฎหมายอื่นระงับการดำเนินการบางส่วนหรือทั้งหมด (มาตรา ๓๑) ในทำนองเดียวกับที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๖ ซึ่งมีผลให้ทรัพย์สินของลูกค้านับได้รับการคุ้มครอง โดยไม่ถือเป็นทรัพย์สินที่อยู่ภายใต้การยึดหรืออายัดในคดีแพ่ง หรือเป็นทรัพย์สินที่อาจแบ่งแก่เจ้าหนี้ในคดีล้มละลาย โดยกำหนดให้ลูกค้ามีสิทธิได้รับจัดสรรทรัพย์สินของตนคืนและมีสิทธิขอรับชำระหนี้ในส่วนที่ยังขาดอยู่ได้

๗. การเลิกประกอบธุรกิจ การเพิกถอนการอนุญาตประกอบธุรกิจ และการห้ามการทำธุรกรรม (หมวด ๕)

(๑) การเลิกประกอบธุรกิจ

หากผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลประสงค์จะเลิกประกอบธุรกิจตามที่ได้รับอนุญาตไว้ กำหนดให้ยื่นขออนุญาตเลิกประกอบธุรกิจต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังผ่านคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (มาตรา ๓๒) โดยผู้ประกอบการดังกล่าวต้องทำการซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนสินทรัพย์ดิจิทัล ชำระราคา ส่งมอบรายการที่ค้าง หรือดำเนินการใด ๆ ตามหลักเกณฑ์และภายในระยะเวลาที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กำหนด เพื่อจัดการทรัพย์สินของลูกค้านับและผู้ประกอบการให้แล้วเสร็จ (มาตรา ๓๓)

(๒) การเพิกถอนการอนุญาตประกอบธุรกิจ

กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์มีอำนาจเพิกถอนการอนุญาตประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลได้ ในกรณีที่ปรากฏเหตุดังต่อไปนี้

(๒.๑) ไม่ประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาตภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กำหนด หรือหยุดประกอบธุรกิจเกินกว่าเวลาที่คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กำหนด (มาตรา ๓๔)

(๒.๒) มีฐานะทางการเงินหรือการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชน หรือฝ่าฝืนหรือละเลยไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด ซึ่งคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ได้กำหนดเงื่อนไขให้ผู้ประกอบการสินทรัพย์ดิจิทัลปฏิบัติเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขฐานะทางการเงินหรือการดำเนินงานของผู้ประกอบการแล้ว แต่ยังคงฝ่าฝืนไม่ดำเนินการหรือกระทำความผิดซ้ำอีก (มาตรา ๓๕)

(๒.๓) ปรากฏหลักฐานต่อคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ว่าผู้ประกอบการสินทรัพย์ดิจิทัลมีฐานะทางการเงินหรือการดำเนินงานในลักษณะที่อาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ประโยชน์ของประชาชน และไม่สามารถแก้ไขฐานะทางการเงินหรือการดำเนินงานดังกล่าวได้ ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ อาจสั่งให้ผู้ประกอบการสินทรัพย์ดิจิทัลที่ถูกเพิกถอนการอนุญาตต้องปฏิบัติอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของลูกค้าด้วยก็ได้ (มาตรา ๓๖)

(๓) การห้ามการทำธุรกรรม

ในกรณีที่การทำธุรกรรม การดำเนินการ หรือการดำเนินการใดเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัล อาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบการเงินหรือระบบเศรษฐกิจของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี มีอำนาจประกาศห้ามผู้ประกอบการสินทรัพย์ดิจิทัลทำธุรกรรมอย่างหนึ่งอย่างใดเกี่ยวกับสินทรัพย์ดิจิทัล หรือสั่งระงับการดำเนินการ

หรือการดำเนินการทั้งหมดหรือแต่บางส่วนได้ (มาตรา ๓๗) ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันผลกระทบที่อาจเกิดจากการทำธุรกรรมนั้น ๆ ต่อระบบการเงินหรือระบบเศรษฐกิจของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ

๘. การป้องกันการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล (หมวด ๖)

กำหนดให้หลักเกณฑ์ในการป้องกันการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลตามหมวด ๖ นี้ ใช้บังคับกับสินทรัพย์ดิจิทัลที่มีการซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนในศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลตามกฎหมายนี้เท่านั้น (มาตรา ๓๘) โดยได้กำหนดลักษณะของการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลไว้ ดังนี้

(๑) **False Dissemination** คือ การห้ามมิให้บุคคลใดบอกกล่าว เผยแพร่ หรือให้คำรับรองข้อความอันเป็นเท็จหรือข้อความอันอาจก่อให้เกิดความสำคัญผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน ข้อมูลอื่นใดที่เกี่ยวกับผู้เสนอขายโทเคนดิจิทัล ลักษณะหรือสาระสำคัญของโทเคนดิจิทัล หรือราคาซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล โดยประการที่น่าจะทำให้มีผลกระทบต่อราคาสินทรัพย์ดิจิทัล หรือต่อการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล (มาตรา ๔๐) รวมถึงการวิเคราะห์หรือคาดการณ์ โดยนำข้อมูลที่รู้ว่าเป็นเท็จ หรือไม่ครบถ้วนอันอาจก่อให้เกิดความสำคัญผิดในสาระสำคัญ มาใช้ในการวิเคราะห์หรือคาดการณ์หรือละเลยที่จะพิจารณาความถูกต้องของข้อมูลดังกล่าว หรือโดยบิดเบือนข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์หรือคาดการณ์ และได้เปิดเผยหรือใช้ความเห็นเกี่ยวกับการวิเคราะห์หรือคาดการณ์นั้นต่อประชาชนโดยประการที่น่าจะทำให้มีผลกระทบต่อราคาสินทรัพย์ดิจิทัลหรือต่อการตัดสินใจลงทุนในสินทรัพย์ดิจิทัล (มาตรา ๔๑)

(๒) **Insider Trading** คือ การห้ามมิให้บุคคลใดซึ่งรู้หรือครอบครองข้อมูลภายในที่เกี่ยวข้องกับผู้เสนอขายโทเคนดิจิทัลหรือลักษณะหรือสาระสำคัญของโทเคนดิจิทัล ซื้อขายหรือเข้าผูกพันตามสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่เกี่ยวข้องกับโทเคนดิจิทัลไม่ว่าเพื่อตนเองหรือบุคคลอื่น หรือเปิดเผยข้อมูลภายในแก่บุคคลอื่นโดยรู้หรือควรรู้ว่าผู้รับข้อมูลอาจนำไปใช้ประโยชน์ในการซื้อขายหรือเข้าผูกพันตามสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่เกี่ยวข้องกับโทเคนดิจิทัล เว้นแต่เป็นกรณียกเว้นตามที่กำหนดไว้ (มาตรา ๔๒) รวมทั้งกำหนดบทสันนิษฐานบุคคลที่กฎหมายถือว่าเป็นบุคคลซึ่งรู้หรือครอบครองข้อมูลภายในด้วย (มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๔)

(๓) **Front Running** คือ การห้ามผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลประเภทยานายหน้าซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล รวมทั้งพนักงานหรือลูกจ้างของผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าว ซึ่งรู้หรือครอบครองข้อมูลเกี่ยวกับการสั่งซื้อหรือขายสินทรัพย์ดิจิทัลหรือสัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ดิจิทัลของลูกค้า กระทำการซื้อขายตัดหน้าลูกค้า หรือเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับคำสั่งของลูกค้าให้แก่บุคคลอื่น โดยรู้หรือควรรู้ว่าบุคคลนั้นจะอาศัยข้อมูลดังกล่าวเพื่อซื้อขายตัดหน้าลูกค้า ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการซื้อขายเพื่อตนเองหรือบุคคลอื่นในประการที่น่าจะทำให้ลูกค้ารายดังกล่าวเสียประโยชน์ (มาตรา ๔๕)

(๔) **Market Manipulation** คือ การห้ามมิให้บุคคลใดส่งคำสั่งซื้อขาย หรือซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลอันเป็นการทำให้บุคคลทั่วไปเข้าใจผิดเกี่ยวกับราคาหรือปริมาณการซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล รวมถึงการส่งคำสั่งซื้อขาย หรือซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลในลักษณะต่อเนื่องกันโดยมุ่งหมายให้ราคาหรือปริมาณการซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลผิดไปจากสภาพปกติของตลาด (มาตรา ๔๖) โดยกำหนดบทสันนิษฐานการกระทำที่กฎหมายถือว่าเป็นการกระทำซึ่งเข้าข่าย Market Manipulation และตัวการด้วย (มาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙) นอกจากนี้ Market Manipulation ดังกล่าวยังรวมถึงกรณีการส่ง แก๊ว หรือยกเลิกคำสั่งซื้อขายสินทรัพย์

ดิจิทัลเข้าไปในระบบซื้อขายของศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล โดยรู้หรือควรรู้ว่าการกระทำดังกล่าว น่าจะทำให้ราคาหรือปริมาณการซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลผิดไปจากสภาพปกติของตลาดและเป็นเหตุให้ระบบซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลล่าช้าหรือหยุดชะงัก (มาตรา ๕๐)

๙. พนักงานเจ้าหน้าที่ (หมวด ๗)

ในการปฏิบัติหน้าที่กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่และอำนาจต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลที่เป็นการกระทำผ่านทางระบบคอมพิวเตอร์ เช่น เข้าไปในสถานที่ประกอบธุรกิจหรือสถานที่อื่นตามที่กำหนดไว้ รวมถึงสถาบันการเงินเพื่อตรวจสอบเอกสาร หลักฐาน หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งมีอำนาจในการตรวจสอบหรือเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ ข้อมูลคอมพิวเตอร์ ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์ที่ใช้เก็บข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลหรือผู้เสนอขายโทเคนดิจิทัล ตลอดจนยึดหรืออายัดทรัพย์สิน เอกสาร หลักฐาน หรือระบบคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับการทำความผิด (มาตรา ๕๑)

นอกจากนี้ ในกรณีที่หน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจในการกำกับดูแลสินทรัพย์ดิจิทัลของต่างประเทศ ร้องขอ ให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์มีอำนาจให้ความช่วยเหลือในการรวบรวมหรือตรวจสอบข้อมูลหรือหลักฐานที่จำเป็นเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายของประเทศผู้ร้องขอได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด (มาตรา ๕๒) โดยพยานหลักฐานที่ได้มาตามความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างประเทศกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ให้นำมาใช้เป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดีทั้งปวงได้ (มาตรา ๕๓) รวมทั้งข้อมูลข้อเท็จจริง เอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ ที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ส่งมอบในการกล่าวโทษผู้กระทำความผิด พนักงานสอบสวนสามารถนำไปเป็นส่วนหนึ่งของการสอบสวนคดีอาญาได้ (มาตรา ๕๔) และให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายนี้ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (มาตรา ๕๖)

๑๐. โทษทางอาญาและมาตรการลงโทษทางแพ่ง (หมวด ๘ และหมวด ๙)

ได้กำหนดโทษทางอาญาแก่ผู้ที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย โดยได้กำหนดบทลงโทษทั้งโทษจำคุก ปรับ หรือทั้งจำทั้งปรับ ตามบทบัญญัติในหมวด ๘ โทษทางอาญา นอกจากนี้ ในหมวด ๙ มาตรการลงโทษทางแพ่ง ยังกำหนดให้นำมาตรการลงโทษทางแพ่งมาใช้ดำเนินการแก่ผู้กระทำความผิดใน ๓ ลักษณะ ดังนี้

(๑) การแสดงข้อความเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งในสาระสำคัญ อันเป็นความผิดตามมาตรา ๕๙ และมาตรา ๖๕

(๒) การกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล อันเป็นความผิดตามมาตรา ๗๐ และมาตรา ๗๑

(๓) การยินยอมให้บุคคลอื่นใช้บัญชี อันเป็นความผิดตามมาตรา ๗๓

โดยมาตรการลงโทษทางแพ่ง เช่น ค่าปรับทางแพ่ง ชดใช้เงินในจำนวนที่เท่ากับผลประโยชน์ที่ได้รับ หรือห้ามเป็นกรรมการหรือผู้บริหารของผู้เสนอขายโทเคนดิจิทัลภายในระยะเวลาที่กำหนด รวมทั้งให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับมาตรการลงโทษทางแพ่งตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์มาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา ๙๙)

ความเป็นมาของพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘

เนื่องจากศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลนอกราชอาณาจักรแต่ให้บริการแก่บุคคลซึ่งอยู่ในราชอาณาจักร ยังไม่มีการควบคุมตามพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑ ทำให้มีการนำเงินที่ได้จากการกระทำความผิดอาชญากรรมทางเทคโนโลยีไปซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลผ่านศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลดังกล่าว ส่งผลต่อการใช้บังคับกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี โดยเฉพาะการตรวจสอบและระงับการทำธุรกรรม รวมทั้งการติดตามและนำเงินมาคืนแก่ผู้เสียหายทำได้ยาก สมควรกำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลซึ่งประกอบธุรกิจอยู่นอกราชอาณาจักร ต้องได้รับอนุญาตตามพระราชกำหนดฉบับนี้ และโดยที่มาตรการดังกล่าวเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วน อันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ เพื่อรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ และความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ^{๑๐} จึงได้มีการตราพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ ขึ้น เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมทางเทคโนโลยีและปัญหาการฟอกเงิน

โดยพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๔๒ ตอนที่ ๒๗ ก หน้า ๑ เมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๖๘ ซึ่งปัจจุบันคณะรัฐมนตรีชุดที่นางสาวแพทองธาร ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ได้เสนอพระราชกำหนดดังกล่าวต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาอนุมัติเพื่อให้มีผลใช้บังคับเป็นพระราชบัญญัติต่อไปแล้ว (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๘)^{๑๑} อันมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลซึ่งต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ให้รวมถึงผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลซึ่งประกอบธุรกิจอยู่นอกราชอาณาจักรไทยแต่ให้บริการแก่บุคคลซึ่งอยู่ในราชอาณาจักรไทย เว้นแต่เป็นการให้บริการตามที่คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ประกาศกำหนด

๒. กำหนดให้ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลซึ่งประกอบธุรกิจอยู่นอกราชอาณาจักรไทยที่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นการให้บริการแก่บุคคลซึ่งอยู่ในราชอาณาจักร

(๑) การแสดงผลโดยผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นภาษาไทย

(๒) มีการจดทะเบียนผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลโดยใช้ชื่อโดเมน “.th” หรือ “.ไทย” หรือชื่ออื่นที่หมายถึงประเทศไทย ราชอาณาจักร หรือราชอาณาจักรไทย หรือใช้ชื่อโดเมนภาษาไทย

(๓) มีการกำหนดโดยผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลให้ผู้ใช้บริการชำระเงินหรือสามารถเลือกชำระเงินเป็นสกุลเงินบาท หรือมีการรับชำระเงินผ่านบัญชีเงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย

(๔) มีเงื่อนไขให้ใช้กฎหมายไทยเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับแก่ธุรกรรมซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลหรือกำหนดให้ดำเนินคดีในศาลไทย

(๕) มีการจ่ายค่าบริการแก่ผู้ให้บริการสืบค้นแหล่งที่ตั้งของข้อมูลคอมพิวเตอร์เพื่อช่วยให้ผู้ใช้บริการในราชอาณาจักรไทยเข้าถึงบริการของผู้ประกอบธุรกิจเป็นการเฉพาะ

^{๑๐}เหตุผลท้ายพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘.

^{๑๑}หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๙๘๙๓ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๘ เรื่อง พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ และพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ รวม ๒ ฉบับ กราบเรียน ประธานวุฒิสภา, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๘, <https://vcloud2.senate.go.th/cloud/index.php/s/n6oTQDFMLaWcJZx>.

- (๖) มีการจัดตั้งสำนักงาน หน่วยงาน หรือมีบุคลากรเพื่อให้การสนับสนุนหรือช่วยเหลือผู้ใช้บริการในราชอาณาจักรไทย
- (๗) มีลักษณะอื่นตามที่คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ประกาศกำหนด

ข้อสังเกตเกี่ยวกับบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล

๑. ความสำคัญของสินทรัพย์ดิจิทัลต่อระบบเศรษฐกิจ

“ตลาดการเงิน” เป็นกลไกที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและสัมพันธ์กับตลาดอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นตลาดสินค้าและบริการ หรือตลาดแรงงาน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงของแต่ละตลาดย่อมส่งผลกระทบต่อตลาดอื่น และทำให้ระบบเศรษฐกิจมีการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากตลาดการเงินเป็นตลาดที่ทำหน้าที่เสมือนเป็นช่องทางส่งผ่านเงินทุนจากผู้มีเงินทุนไปยังผู้ต้องการเงินทุน เช่น การนำเงินมาลงทุนในตราสารทางการเงิน เพื่อให้ได้ผลตอบแทน ส่วนผู้ต้องการเงินทุนที่ขาดแคลนเงินทุนก็จะออกตราสารทางการเงินและเสนอให้ผลตอบแทนแก่ผู้มีเงินทุน เพื่อนำเงินทุนที่ได้รับไปใช้ในการประกอบกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ดังนั้น ตลาดการเงินจึงประกอบด้วยตลาดเงินและตลาดทุนอันเป็นตลาดเดียวกัน

โดยเงินทุนหรือสินทรัพย์ที่มีมูลค่าหรือราคาตามราคาตลาดที่บุคคลทั่วไปและนิติบุคคลถือครองอยู่ สามารถแบ่งออกตามลักษณะของสินทรัพย์ได้เป็น ๒ ประเภท ได้แก่ ๑) สินทรัพย์ที่มีตัวตน เป็นสินทรัพย์ที่สามารถจับต้องได้ โดยอาจอยู่ในลักษณะของสังหาริมทรัพย์ เช่น ทองคำ หรืออาจอยู่ในลักษณะของอสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน และ ๒) สินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน เป็นสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตนหรือในทางการเงินเรียกว่า “สินทรัพย์ทางการเงิน” เช่น พันธบัตรรัฐบาล และหุ้นกู้ เงินทุนดังกล่าวจึงมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจอย่างมาก เพราะปริมาณเงินลงทุนในระบบเศรษฐกิจจะเป็นตัวชี้วัดความมั่นคงและควมมีเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจ กล่าวคือ หากระบบเศรษฐกิจมีปริมาณเงินลงทุนเพียงพอต่อความต้องการในการลงทุนจะทำให้เกิดการลงทุนในโครงการต่าง ๆ เพิ่มขึ้นทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งการลงทุนในโครงการต่าง ๆ จะส่งผลให้เกิดการจ้างแรงงานเพิ่มขึ้น ทำให้ประชาชนที่อยู่ในระบบเศรษฐกิจมีงานทำ มีอัตราการว่างงานที่ลดลง และเมื่อประชาชนได้รับการจ้างแรงงานก็จะทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นและสามารถนำรายได้เหล่านั้นไปใช้ในการซื้อสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นในการดำรงชีวิต ส่งผลให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เนื่องจากมีกำลังในการใช้จ่ายเงินเพื่อซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค และส่งผลต่อปริมาณเงินลงทุนที่จะหมุนเวียนกลับคืนสู่ระบบเศรษฐกิจ ส่วนภาครัฐก็จะส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของรายได้จากการจัดเก็บภาษี เนื่องจากประชาชนมีรายได้เพิ่มมากขึ้นซึ่งสามารถนำไปใช้ในการลงทุนในโครงการต่าง ๆ ของภาครัฐ นอกจากนี้ การเพิ่มขึ้นของรายได้อาจส่งผลต่อปริมาณการออมของประชาชนที่จะมีปริมาณเพิ่มมากขึ้น และเป็นแหล่งทุนที่สำคัญทั้งภาครัฐและเอกชนในการกักเก็บเงินเพื่อนำไปใช้ลงทุนต่อไป

ดังนั้น เงินลงทุนจึงเป็นสิ่งสำคัญในระบบเศรษฐกิจ หากในระบบเศรษฐกิจใดมีปริมาณเงินลงทุนไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้ ย่อมส่งผลกระทบต่อทั้งภาครัฐและภาคเอกชน กล่าวคือ ในภาคเอกชนจะทำให้สูญเสียโอกาสในการขยายกิจการหรือการดำเนินโครงการ และจะส่งผลกระทบต่อศักยภาพในการแข่งขันของภาคธุรกิจและการเติบโตทางเศรษฐกิจ ส่วนภาครัฐจะมีรายได้จากการจัดเก็บภาษีลดลง ทำให้ไม่เพียงพอต่อการลงทุนในโครงการของภาครัฐเพื่อประโยชน์สาธารณะ และยังส่งผลกระทบต่อมาตรฐานการครองชีพของประชาชน ตลอดจนควมมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศด้วย ทั้งนี้ แหล่งที่มา

ของเงินลงทุนอาจมาจากเงินออมส่วนบุคคลทั่วไป เงินเหลือใช้ของบริษัท เงินลงทุนของสถาบันการเงิน เงินทุนส่วนเกินของรัฐบาล หรือกองทุนจากต่างประเทศ^{๑๒} โดยแนวทางในการระดมเงินลงทุนสามารถกระทำได้ทั้งการระดมเงินลงทุนโดยตรง การระดมเงินลงทุนผ่านสถาบันการเงิน และการระดมเงินลงทุนผ่านตลาดการเงิน ซึ่งการเข้าถึงแหล่งเงินทุนของภาคธุรกิจโดยเฉพาะการระดมทุนด้วยการเสนอขายหลักทรัพย์ต่อประชาชนในประเทศไทยนั้นจะอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

สำหรับ “สินทรัพย์ดิจิทัล” นั้นเกิดขึ้นจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ทำให้มีระบบเครือข่ายที่สามารถติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันได้ทั่วโลกผ่านอุปกรณ์ต่าง ๆ ได้อย่างหลากหลาย และสามารถใช้งานได้โดยสะดวกและรวดเร็วทุกที่ทุกเวลา ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของการดำเนินธุรกิจจากเดิมเป็น “พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์” (Electronics Commerce) หรือธุรกิจ E – Commerce ซึ่งเป็นการดำเนินธุรกิจผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือการซื้อขายสินค้าและบริการผ่านช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงทำธุรกรรมทางการเงินด้วย และการเติบโตของธุรกิจ E – Commerce ดังกล่าวเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ธุรกิจที่ให้บริการธุรกรรมทางการเงินได้นำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้จนเกิดนวัตกรรมทางการเงินรูปแบบใหม่ที่เรียกว่า “เทคโนโลยีทางการเงิน” (Financial Technology) หรือ Fin Tech เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำธุรกรรมทางการเงิน ไม่ว่าจะเป็นการจ่าย โอน และชำระราคาสินค้าหรือบริการ เช่น ชำระเงินด้วยการสแกน QR Code เบอร์โทรศัพท์เคลื่อนที่หรือพร้อมเพย์ และนำไปสู่แนวคิดในการกำหนดสื่อกลางแลกเปลี่ยนสินค้าหรือบริการขึ้นในรูปแบบของสินทรัพย์ดิจิทัลทางการเงิน ๒ ประเภท ได้แก่ “คริปโทเคอร์เรนซี” (Cryptocurrency) และ “โทเคนดิจิทัล” (Digital Token) โดยมีวัตถุประสงค์ในด้านต่าง ๆ เช่น เพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วและลดค่าใช้จ่าย หรือเพื่อเพิ่มทางเลือกของสกุลเงินมากขึ้นนอกเหนือจากสกุลเงินที่ออกโดยภาครัฐ รวมทั้งลดความผันผวนของสกุลเงินที่ออกโดยภาครัฐ โดยคริปโทเคอร์เรนซีถูกสร้างให้มีลักษณะที่คล้ายกับเงินตราให้สามารถชำระเงินและซื้อขายแลกเปลี่ยนได้ ส่วนโทเคนดิจิทัลนั้นเกิดจากการพัฒนาคริปโทเคอร์เรนซีให้สามารถสร้างโทเคนดิจิทัลได้ ซึ่งโทเคนดิจิทัลจะมีลักษณะเป็นเหรียญทางดิจิทัลชนิดหนึ่งที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อใช้แทนสิทธิหรือผลประโยชน์ที่จะได้รับในการพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือโครงการต่าง ๆ เช่น สิทธิที่จะได้รับผลกำไรจากการประกอบกิจการ สิทธิที่จะได้รับสินค้าหรือบริการเมื่อโครงการแล้วเสร็จ ทั้งนี้ ตามที่ผู้สร้างหรือผู้ระดมทุนกำหนด โดยจะนำมาใช้ในการระดมทุนที่เรียกว่า “การระดมทุนด้วยการเสนอขายโทเคนดิจิทัลต่อประชาชน (Initial Coin Offering) หรือ ICO เพื่อนำเงินทุนที่ได้จากการระดมทุนดังกล่าวไปใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือโครงการต่าง ๆ ซึ่งปัจจุบันการระดมทุนด้วยการเสนอขายโทเคนดิจิทัลต่อประชาชนได้พัฒนาเพิ่มขึ้นในหลายรูปแบบเพื่อให้การใช้งานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น^{๑๓}

๒. ประโยชน์ที่ได้จากการตรากฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล

แม้ว่าความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีจะนำมาซึ่งประโยชน์ในทางเศรษฐกิจอย่างกว้างขวาง เช่น สามารถช่วยลดต้นทุนของผู้ประกอบการ เกิดการต่อยอดในการผลิตสินค้าและบริการใหม่ ๆ ออกสู่ท้องตลาด

^{๑๒} วราภรณ์ ชัยศรีทิพย์. “ปัญหาการบังคับใช้พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑ : ศึกษากรณีการเสนอขายโทเคนดิจิทัลต่อประชาชน”. วิทยานิพนธ์หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขากฎหมายการค้าระหว่างประเทศ. คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๖๕, น. ๑๖ - ๑๗.

^{๑๓} เรื่องเดียวกัน, น. ๑๓๒ - ๑๓๔.

เกิดการขยายตัวของธุรกิจ E – commerce และเกิดการจ้างงานในสาขาใหม่ ๆ เช่น นักโฆษณาสินค้าทางโซเชียลมีเดีย รวมทั้งการเอื้ออำนวยต่อการลงทุนธุรกิจข้ามพรมแดน แต่ในขณะเดียวกันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีก็ทำให้ปัญหาอาชญากรรมเพิ่มมากขึ้นและทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น โดยเฉพาะอาชญากรรมทางเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับเงินซึ่งมีผลประโยชน์มหาศาล โดยเงินและทรัพย์สินที่อาชญากรได้มาจากการกระทำความผิดจะถูกนำไปผ่านกระบวนการแปรสภาพในหลากหลายรูปแบบเพื่อปกปิดแหล่งที่มาที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ให้กลายเป็นเงินหรือทรัพย์สินที่ชอบด้วยกฎหมาย หรือการฟอกเงิน ในที่สุดเงินและทรัพย์สินนั้นก็ก็จะย้อนกลับไปเป็นทุนให้แก่เหล่าอาชญากรนำมาประกอบอาชญากรรมซ้ำต่อไป

ด้วยความสำคัญของปัญหาดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการฟอกเงินด้วยวิธีการนำเงินที่ได้จากการกระทำความผิดอาชญากรรมทางเทคโนโลยีไปซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล ซึ่งปัจจุบันในตลาดสินทรัพย์ดิจิทัลไทยมีมูลค่ามากถึง ๗.๓๖ หมื่นล้านบาท^{๑๔} จึงได้มีการตราพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ ใช้บังคับ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญกับการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีของภาครัฐ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการป้องกันและบรรเทาความเดือดร้อนเสียหายที่เกิดขึ้นกับประชาชน และสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่อุตสาหกรรมสินทรัพย์ดิจิทัล ดังนั้นพระราชกำหนดดังกล่าวจึงเป็นประโยชน์ในด้านความมั่นคง และเป็นผลดีต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ รวมทั้งสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักลงทุนทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศให้เข้ามาลงทุนในประเทศไทยต่อไป

^{๑๔}สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, “รายงานสรุปภาวะตลาดสินทรัพย์ดิจิทัลรายเดือน”, เดือนมีนาคม ๒๕๖๘, สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๖ พฤษภาคม ๒๕๖๘, <https://www.sec.or.th/TH/Pages/DAMonthlyReport.aspx>

ข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับ
พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘
บทความ เรื่อง “การยกระดับการสกัดกั้นบัญชีม้าสินทรัพย์ดิจิทัล”^๑

สำหรับท่านที่ติดตามการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) จะทราบว่า ก.ล.ต. ให้ความสำคัญกับการป้องกันและปราบปรามการหลอกลวงลงทุน โดยจัดทำแอปพลิเคชัน “SEC Check First” เพื่อเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบรายชื่อบริษัทหรือบุคคลที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ ก.ล.ต. ก่อนการให้บริการ พร้อมทั้งการจัดตั้ง “สายด่วนแจ้งหลอกลวงลงทุน ๑๒๐๗ กด ๒๒” เพื่อรับแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับการดำเนินการที่น่าสงสัยหรือสงสัยว่าจะถูกชักชวนหลอกลวงลงทุน โดยนำไปสู่การประสานงานกับผู้ให้บริการแพลตฟอร์มสื่อสังคมออนไลน์เพื่อปิดกั้นบัญชีที่เข้าข่ายหลอกลวงลงทุน และภารกิจอีกด้านหนึ่ง คือ การสกัดกั้น “บัญชีม้าสินทรัพย์ดิจิทัล” เพื่อป้องกันไม่ให้นักลงทุนสามารถทำธุรกรรมซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล และใช้สินทรัพย์ดิจิทัลเป็นช่องทางถ่ายเททรัพย์สินจากการกระทำความผิด

ที่ผ่านมา ก.ล.ต. ได้ทำงานร่วมกับสมาคมการค้าผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลไทย (TDO) และผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง โดยได้ร่วมกันกำหนดมาตรการจัดการบัญชีม้าสินทรัพย์ดิจิทัลเพื่อยกระดับมาตรการคัดกรองและตรวจสอบบัญชีม้าให้เข้มข้น เท่าทัน และครอบคลุมลักษณะหรือพฤติกรรมเสี่ยงของบัญชีม้ามากยิ่งขึ้น เพิ่มเติมจากเดิมที่เข้มข้นอยู่แล้ว ทั้งนี้ เพราะผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลภายใต้กำกับดูแลของ ก.ล.ต. เป็น “สถาบันการเงิน” ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒^๒ ผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลจึงมีหน้าที่ต้องทำความรู้จักลูกค้า

^๑นายเอนก อยู่ยืน รองเลขาธิการ และโฆษกสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๘, <https://www.sec.or.th/TH/Template3/Articles/2568/260368.pdf>, (บทความนี้ได้มีการเผยแพร่เมื่อวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๖๘ ในคอลัมน์ “คุยกับ ก.ล.ต.” หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ).

^๒พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๓ บทนิยามคำว่า “สถาบันการเงิน” บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“สถาบันการเงิน” หมายความว่า

๑. สถาบันการเงิน” หมายความว่า

(๑) ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน และบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน และสถาบันการเงินเฉพาะกิจที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นโดยเฉพาะ

(๒) บริษัทหลักทรัพย์ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

(๓) (ยกเลิก)

(๔) บริษัทประกันชีวิตตามกฎหมายว่าด้วยการประกันชีวิต และบริษัทประกันวินาศภัยตามกฎหมายว่าด้วยการประกันวินาศภัย

(๕) สหกรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ เฉพาะสหกรณ์ที่มีทุนดำเนินการซึ่งมีมูลค่าหุ้นรวมตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไป และมีวัตถุประสงค์ดำเนินการกิจการเกี่ยวกับการรับฝากเงิน ให้อุกู้ ให้สินเชื่อ รับจำนองหรือรับจำนำทรัพย์สิน หรือจัดให้ได้มาซึ่งเงิน และทรัพย์สินต่าง ๆ โดยวิธีใด ๆ

(๖) นิติบุคคลที่ดำเนินธุรกิจอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเงินตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗ บัญญัติไว้ ดังนี้

“มาตรา ๗ ให้ถือว่าผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลและผู้ให้บริการระบบเสนอขายโทเคนดิจิทัลตามพระราชกำหนดนี้เป็นสถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน”.

ผ่านกระบวนการทำความเข้าใจลูกค้า (Know Your Customer : KYC) และการตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้า (Customer Due Diligence : CDD) ในการรับลูกค้าเข้ามาเปิดบัญชีซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลในระดับที่เข้มข้นที่สุดตามมาตรฐานของสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (สำนักงาน ปปง.)

อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นการยกระดับมาตรการจัดการบัญชีม้าสินทรัพย์ดิจิทัล เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๗ ก.ล.ต. จึงได้ผลักดันให้มีการจัดทำแนวทางในการพิจารณาลักษณะลูกค้าและธุรกรรมที่ต้องสงสัยในด้านสินทรัพย์ดิจิทัล และ TDO ได้ออกแนวทางปฏิบัติงาน เรื่อง การพิจารณาบัญชีต้องสงสัยว่าถูกใช้ในการกระทำความผิด โดยหากพบลูกค้าหรือธุรกรรมน่าสงสัย ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลจะต้องตรวจสอบเพื่อทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับลูกค้าในระดับเข้มข้น (Enhanced CDD) พร้อมทั้งได้ออกหนังสือเวียนไปยังผู้ประกอบธุรกิจศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล นายหน้าซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล และผู้ค้าสินทรัพย์ดิจิทัลทุกแห่งให้นำแนวทางปฏิบัติงานของ TDO ดังกล่าวไปปรับใช้ เพื่อสนับสนุนและบูรณาการการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี รวมทั้งสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่อุตสาหกรรมสินทรัพย์ดิจิทัลในประเทศไทย

นอกจากนี้ เมื่อวันที่ ๑๓ และ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ ก.ล.ต. ยังได้ร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) กับ TDO และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดมาตรการเพิ่มเติมในการจัดการปัญหาบัญชีม้าและยกระดับการป้องกันไม่ให้มีการถ่ายเทเงินที่ได้รับจากการกระทำความผิดเข้าสู่อุตสาหกรรมสินทรัพย์ดิจิทัลไทย รวมทั้งกำหนดกรอบเวลาดำเนินการที่ชัดเจนของผู้ที่เกี่ยวข้อง และเมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๘ ก.ล.ต. ร่วมกับ TDO และผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล ได้มีการจัดทำมาตรการและออก **“มาตรฐานการประกอบธุรกิจในอุตสาหกรรมสินทรัพย์ดิจิทัล”** หรือ **“Industry Standard”** เพื่อกำจัดและสกัดกั้นบัญชีม้าสินทรัพย์ดิจิทัล โดย ก.ล.ต. ได้กำหนดให้ **“Industry Standard”** ดังกล่าวเป็นแนวปฏิบัติของศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล นายหน้าซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล และผู้ค้าสินทรัพย์ดิจิทัลตามประกาศที่เกี่ยวข้อง ซึ่งช่วยป้องกันการถ่ายเทเงินของผู้เสียหายแปลงเป็นสินทรัพย์ดิจิทัลผ่านบัญชีม้าสินทรัพย์ดิจิทัล อันครอบคลุมถึงการสกัดกั้นบัญชีม้าที่เป็ดใหม่ การตรวจจับพฤติกรรมผิดปกติของลูกค้า รวมทั้งการตรวจสอบและดำเนินการกับบัญชีซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลที่เข้าข่ายเป็นบัญชีม้า ตลอดจนการแลกเปลี่ยนข้อมูลบัญชีม้าจากภาคธนาคารและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลยังมีหน้าที่ตรวจสอบ (Revisit) บัญชีลูกค้าที่เปิดไว้กับผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลด้วย ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการสกัดกั้นบัญชีม้าสินทรัพย์ดิจิทัล โดยปัจจุบันผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลหลายรายได้เริ่มนำมาตรการดังกล่าวไปใช้สกัดกั้นบัญชีม้าแล้ว และคาดว่าจะในช่วงปลายเดือนมีนาคม ๒๕๖๘ จะมีการนำมาตรการไปบังคับใช้อย่างเข้มข้น เพื่อเป็นมาตรฐานของอุตสาหกรรมสินทรัพย์ดิจิทัลของไทย

ทั้งนี้ นอกจากผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลจะดำเนินการอย่างเข้มข้นแล้ว ก.ล.ต. จะมีการตรวจสอบระบบงานทำความเข้าใจลูกค้า (KYC) ของผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลผ่านการติดตามทั้งจากสถานที่ทำการ (On-Site Inspection) และจากข้อมูลหรือรายงานต่าง ๆ (Off-Site Monitoring) อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มั่นใจว่าผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ มาตรการ และมาตรฐานการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลที่กำหนดไว้ พร้อมทั้งร่วมกับ TDO ในการติดตามและประเมินผลการดำเนินมาตรการ ตลอดจนทบทวนประสิทธิผลของมาตรการที่ใช้เพิ่มเติมต่อไป เพื่อให้มาตรการต่าง ๆ มีประสิทธิภาพและสามารถสกัดบัญชีม้าที่มาตามช่องทางดังกล่าวได้มากที่สุด นอกจากนี้

ก.ล.ต. ในฐานะกรรมการในคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี^๓ ซึ่งประกอบด้วยหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) และสำนักงาน ปปง. ได้ร่วมพิจารณาให้ความเห็นและบูรณาการแนวทางในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีมาโดยตลอด

อย่างไรก็ตาม ในการสกัดกั้นบัญชีม้าให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจาก ก.ล.ต. และหน่วยงานต่าง ๆ จะร่วมมือกันอย่างเข้มข้นแล้ว ต้องอาศัยความร่วมมือจากประชาชนทุกคนในการไม่รับเปิดบัญชีม้ากับธนาคารพาณิชย์และผู้ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล เพื่อมิให้คนร้ายใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิด รวมทั้งต้องระมัดระวังในการทำธุรกรรมทางการเงินและการลงทุน หรือไม่ตกเป็นเครื่องมือของมิจฉาชีพ ซึ่งหากพบเห็นพฤติกรรมที่อาจเข้าข่ายบัญชีม้า สามารถแจ้งเบาะแสได้ที่ “สายด่วนแจ้งหลอกลวง” ของ ก.ล.ต. โทร. ๑๒๐๗ กด ๒๒ หรือส่งมาที่อีเมล Scamalert@sec.or.th ได้อีกช่องทางหนึ่ง

^๓คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๑๕/๒๕๖๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ลงวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๖, สืบค้นเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘, <https://vcloud2.senate.go.th/cloud/index.php/s/k9q3oWHX54bKAkb#pdfviewer>.

ข้อมูลทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับ
พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘
บทความ เรื่อง “การสกัดกั้นบัญชีม้าสินทรัพย์ดิจิทัลแบบเข้มข้นมากขึ้น”^๑

ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาประชาชนและผู้ลงทุนจำนวนมากได้รับความเสียหายจากการถูกหลอกลวงทางออนไลน์ ซึ่งภัยกลโกงดังกล่าวมีหลากหลายรูปแบบ เช่น แก๊งคอลเซ็นเตอร์หลอกให้โอนเงินหรือลงทุนในลักษณะต่าง ๆ เมื่อมีฉ้อโกงได้เงินจากเหยื่อก็จะใช้ช่องทางบัญชีม้าเป็นทางผ่าน ซึ่งภาครัฐ ภาคเอกชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ได้ให้ความสำคัญและร่วมกันแก้ไขปัญหาโดยตลอด

ทั้งนี้ บทความตอนที่แล้วได้มีการกล่าวถึงการยกระดับการสกัดกั้นบัญชีม้าสินทรัพย์ดิจิทัลที่ ก.ล.ต. ดำเนินการร่วมกับสมาคมการค้าผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลไทย (TDO) และผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล รวมทั้งได้จัดทำมาตรการและออก “มาตรฐานการประกอบธุรกิจในอุตสาหกรรมสินทรัพย์ดิจิทัล” หรือ “Industry Standard” ซึ่งมีความเข้มข้นเทียบเคียงได้กับการจัดการบัญชีม้าของภาคธนาคาร โดยขณะนี้ผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลทุกรายได้นำ Industry Standard ไปบังคับใช้แล้ว และ ก.ล.ต. จะติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

ในครั้งนี้จะขอกล่าวถึง “การสกัดกั้นบัญชีม้าสินทรัพย์ดิจิทัล” ที่จะเข้มข้นมากขึ้น อันสืบเนื่องมาจากการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑ และพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบร่างพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๘^๒ และมีการประกาศใช้พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ และพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ เป็นกฎหมายแล้ว^๓ โดยการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าวในครั้งนี้ จะเพิ่มประสิทธิภาพในการสกัดกั้นมิฉ้อโกงที่ใช้บัญชีสินทรัพย์ดิจิทัลเป็นช่องทางการทุจริต ทั้งการใช้ช่องทางผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลไทย และผ่านแพลตฟอร์มซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัลต่างประเทศ เช่น แพลตฟอร์ม Peer-to-Peer (P2P)

สำหรับมาตรการจัดการ “ม้า” ที่ใช้ช่องทางผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ไทย จะมีผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลเป็น “ฟันเฟืองสำคัญ” ที่มีหน้าที่ต้องปฏิบัติตาม Industry Standard ซึ่งครอบคลุมถึงการสกัดกั้นบัญชีม้าที่เป็ดใหม่ การตรวจจับพฤติกรรมผิดปกติของลูกค้ การตรวจสอบและดำเนินการ

^๑นายอเนก อยู่เย็น รองเลขาธิการ และโฆษกสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, สืบค้นเมื่อวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๘, <https://www.sec.or.th/TH/Template3/Articles/2568/150468.pdf>, (บทความนี้ได้มีการเผยแพร่เมื่อวันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๘ ในคอลัมน์ “คุยกับ ก.ล.ต.” หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ).

^๒มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๖๘, สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, <https://resolution.soc.go.th>.

^๓พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ และพระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเมื่อวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๖๘ และกำหนดให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป โดยปัจจุบันอยู่ระหว่างการเสนอต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาอนุมัติเพื่อมีผลใช้บังคับเป็นพระราชบัญญัติต่อไป (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๖๘).

ความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี จะต้องรับโทษทางอาญา โดยต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๓ ปี หรือปรับไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

กล่าวโดยสรุป ผู้ลงทุนควรระมัดระวังการใช้บริการกับผู้ให้บริการสินทรัพย์ดิจิทัลที่ไม่ได้รับอนุญาต เพราะอาจมีความเสี่ยงที่จะถูกหลอกลวง (Scam) รวมถึงมีความเสี่ยงในการเป็นเส้นทางผ่านเงินของผู้กระทำความผิดที่ต้องการฟอกเงิน โดยสามารถตรวจสอบรายชื่อผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลที่ได้รับใบอนุญาตได้ที่เว็บไซต์ www.sec.or.th หรือแอปพลิเคชัน “SEC Check First” และตรวจสอบรายชื่อบุคคลที่มีชื่อผู้ประกอบการธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลภายใต้การกำกับดูแลของ ก.ล.ต. ได้ที่ Investor Alert บนเว็บไซต์ของ ก.ล.ต. ดังกล่าว

ภาคผนวก

- : หนังสือสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๙๘๙๓
ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๘
เรื่อง พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปราม
อาชญากรรมทางเทคโนโลยี (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘
และพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘ รวม ๒ ฉบับ
กราบเรียน ประธานวุฒิสภา
- : พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๘
(สภาผู้แทนราษฎรลงมติอนุมัติแล้ว)
- : พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๑

<https://qr.senate.go.th/sh/f/?k=PGPLA>

(โปรดแตะที่ URL)

“การอนุมัติพระราชกำหนดของรัฐสภา”

“มาตรา ๑๗๒ ในกรณีเพื่อประโยชน์อันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องกันภัยพิบัติสาธารณะ พระมหากษัตริย์จะทรงตราพระราชกำหนดให้ใช้บังคับดังเช่นพระราชบัญญัติก็ได้

การตราพระราชกำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้เฉพาะเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นว่าเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้

ในการประชุมรัฐสภาคราวต่อไป ให้คณะรัฐมนตรีเสนอพระราชกำหนดนั้นต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาโดยไม่ชักช้า ถ้าอยู่นอกสมัยประชุมและการรอกการเปิดสมัยประชุมสามัญจะเป็นการชักช้า คณะรัฐมนตรีต้องดำเนินการให้มีการเรียกประชุมรัฐสภาสมัยวิสามัญเพื่อพิจารณาอนุมัติหรือไม่อนุมัติพระราชกำหนดโดยเร็ว ถ้าสภาผู้แทนราษฎรไม่อนุมัติหรือไม่อนุมัติพระราชกำหนดแต่วุฒิสภาไม่อนุมัติและสภาผู้แทนราษฎรยืนยันการอนุมัติด้วยคะแนนเสียงไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร ให้พระราชกำหนดนั้นตกไป แต่ทั้งนี้ ไม่กระทบต่อกิจการที่ได้เป็นไปในระหว่างที่ใช้พระราชกำหนดนั้น

หากพระราชกำหนดตามวรรคหนึ่งมีผลเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกบทบัญญัติแห่งกฎหมายใด และพระราชกำหนดนั้นต้องตกไปตามวรรคสาม ให้บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีอยู่ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกมีผลใช้บังคับต่อไปนับแต่วันที่การไม่อนุมัติพระราชกำหนดนั้นมีผล

ถ้าสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาอนุมัติพระราชกำหนดนั้น หรือถ้าวุฒิสภาไม่อนุมัติและสภาผู้แทนราษฎรยืนยันการอนุมัติด้วยคะแนนเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎร ให้พระราชกำหนดนั้นมีผลใช้บังคับเป็นพระราชบัญญัติต่อไป

การอนุมัติหรือไม่อนุมัติพระราชกำหนด ให้นายกรัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในกรณีไม่อนุมัติ ให้มีผลตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การพิจารณาพระราชกำหนดของสภาผู้แทนราษฎรและของวุฒิสภา และการยืนยันการอนุมัติพระราชกำหนด จะต้องกระทำในโอกาสแรกที่มีการประชุมสภานั้น ๆ”

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๑๗๒)